

Forslag
til
Lov om ændring af lov om Det Centrale Personregister
(Kommunernes kontrol med bopælsregistreringen i CPR m.v.)

§ 1

I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 1297 af 3. september 2020, som ændret ved lov nr. 1834 af 8. december 2020, foretages følgende ændringer:

1. I § 6, stk. 3, 2. pkt., og § 12, stk. 4, 2. pkt., ændres »§ 10, stk. 2 og 3« til: »§ 10, stk. 2-5«.

2. I § 6, stk. 9, indsættes som 2. pkt.:

»En kommunalbestyrelse, som efter 1. pkt. har overladt opgaver til en anden kommunalbestyrelse, kan ligeledes til denne kommunalbestyrelse overlade opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse.«

3. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:

»Stk. 3. Kommunalbestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager efter kapitel 3-6 om bopælsregistrering i CPR få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister.

UDKAST

Stk. 4. Medfører oplysninger, som kommunalbestyrelsen har adgang til efter anden lovgivning, eller som kommunalbestyrelsen har indhentet efter stk. 2 og 3, ikke en afklaring af vedkommendes bopælsforhold, som kan danne grundlag for en afgørelse herom, kan kommunalbestyrelsen uden samtykke fra den, hvis bopælsforhold undersøges, indhente oplysninger om vedkommendes bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold. Er den registrerede ikke i et aktuelt ansættelsesforhold, kan kommunen indhente oplysningerne fra vedkommendes seneste arbejdsgiver.«

Stk. 3 og 4 bliver stk. 5 og 6.

4. Efter § 10 indsættes:

»§ 10 a. Kommunalbestyrelsen varetager den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.«

5. I § 24 indsættes som *stk. 10*:

»*Stk. 10.* Personer, der i medfør af § 16, stk. 7, anmelder tilflytning fra udlandet til en anden kommunalbestyrelse end tilflytningskommunen, kan samtidigt anmelde en fremtidig udrejse til denne kommune, hvis kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen efter § 6, stk. 9, 2. pkt., tillige har overladt opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse til vedkommende kommune.«

6. I § 57, *stk. 1, nr. 5*, ændres »§ 10, stk. 2 og 3« til: »§ 10, stk. 2, 4 og 5«.

7. I *bilag 1, nr. 4*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem kan anføres som fødselsregistreringssted i CPR, såfremt det sted, hvor registrerede oplysninger findes, kan henføres hertil.«

8. I *bilag 1, nr. 7*, indsættes to steder efter »far«: »/medmor«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. januar 2022.

§ 3

Stk. 1. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Stk. 2. Loven kan ved kongelig anordning helt eller delvis sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger. De ændringer af lov om Det Centrale Personregister, der følger af loven, kan sættes i kraft for Grønland på forskellige tidspunkter.

Bemærkninger til lovforslaget
Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
2. Lovforslagets baggrund
3. Lovforslagets hovedpunkter
 - 3.1. Forslag som følge af den foretagne undersøgelse af kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR
 - 3.1.1. Adgang for en kommune til at overlade opgaver vedrørende registrering af fremtidig udrejse til en anden kommune i et International Citizen Service (ICS)
 - 3.1.1.1. Gældende ret
 - 3.1.1.2. Arbejdsgruppens anbefalinger
 - 3.1.1.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.1.1.4. Den foreslåede ordning
 - 3.1.2. Terminaladgang for kommuner til indkomstregisteret til brug for sager om bopælsregistrering i CPR
 - 3.1.2.1. Gældende ret
 - 3.1.2.2. Arbejdsgruppens anbefalinger
 - 3.1.2.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.1.2.4. Den foreslåede ordning
 - 3.1.3. Kommunernes adgang til at afkræve oplysninger fra arbejdsgivere og pengeinstitutter til brug for kontrol i sager om bopælsregistrering i CPR
 - 3.1.3.1. Gældende ret
 - 3.1.3.2. Arbejdsgruppens anbefalinger
 - 3.1.3.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.1.3.4. Den foreslåede ordning
 - 3.1.4. Lovfæstelse af kommunernes forpligtelse til en forebyggende og kontrollerende indsats med henblik på at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR

- 3.1.4.1. Gældende ret
- 3.1.4.2. Arbejdsgruppens anbefalinger
- 3.1.4.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
- 3.1.4.4. Den foreslåede ordning
- 3.2. Øvrige forslag
 - 3.2.1. Adgang til at registrere Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem i CPR som fødselsregistreringssted
 - 3.2.1.1. Gældende ret
 - 3.2.1.2. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser
 - 3.2.1.3. Den foreslåede ordning
- 4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige
- 5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.
- 6. Administrative konsekvenser for borgerne
- 7. Klima- og miljømæssige konsekvenser
- 8. Forholdet til EU-retten
- 9. Hørte myndigheder og organisationer m.v.
- 10. Sammenfattende skema

1. Indledning

Ved lovforslaget foreslås det at tilvejebringe hjemmel til, at en kommune, der har delegeret kompetence til, at en anden kommune i et International Citizen Service (ICS) kan registrere indrejse af borgere i kommunen, tillige kan delegeret kompetence til, at denne anden kommune i et ICS samtidigt kan behandle og registrere en anmeldelse fra den pågældende person om en fremtidig udrejse. Forslaget har til formål at medvirke til at sikre, at der sker registrering af udrejse af f.eks. udlændinge med kortere ophold her i landet.

Med lovforslaget foreslås det herudover, at der tilvejebringes yderligere muligheder for kommunerne til at oplyse en sag om bopælsregistrering i CPR til brug for kommunernes varetagelse af opgaven med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR. Det foreslås således at tilvejebringe hjemmel til, at kommunerne kan få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret til brug for sager om bopælsregistrering i CPR. Det foreslås herudover, at kommunerne under visse nærmere omstændigheder kan indhente oplysninger om en persons bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold.

Det foreslås herudover at lovfæste kommunernes forpligtelse til at varetage den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

Endelig foreslås det at tilvejebringe hjemmel til, at personer, som er født i det palæstinensiske selvstyreområde, kan få anført Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem som fødested i CPR. Baggrunden herfor er at efterkomme tilkendegivne ønsker herom sammenholdt med den særlige status, som dette område har.

2. Baggrund

Det er et grundlæggende formål med Det Centrale Personregister (CPR), at enhver bopælsregistreres i CPR på den adresse, hvor vedkommende bor eller opholder sig, herunder at personer, som opfylder betingelserne herfor, registreres som udrejst i CPR. Baggrunden herfor er, at CPR's oplysninger om bopæl anvendes i mange sammenhænge som grundlag for den offentlige administration og herudover kan videregives til private med en berettiget interesse deri. Det er kommunerne, der har ansvaret for at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

Kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR har i de senere år været genstand for undersøgelse. I en rapport af 20. december 2018 om kommunernes registrering af udrejste udlændinge fra konsulenthuset Implement Consulting Group afgivet til Udlændinge- og Integrationsministeriet er det bl.a. på baggrund af en kortlægning af forholdene i 15 udvalgte kommuner konkluderet, at der finder en vis overregistrering sted – det vil sige tilfælde, hvor en borgers udrejse tidsmæssigt først registreres i CPR efter den faktiske udrejse. Det fremgår bl.a. af rapporten, at kun et mindretal af de adspurgte kommuner anvender de redskaber, som de efter gældende ret har til at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR, at kommunernes kontrol med bopælsregistreringen som hovedregel tilgås fra et ydelsesperspektiv, og at validiteten i kommunernes registrering har sammenhæng med, hvilket kontroltryk der ledelsesmæssigt og politisk er opbakning til at udøve over for borgerne, og hvor mange ressourcer, der stilles til rådighed for registreringsarbejdet. Rapporten er tilgængelig på www.cpr.dk, lovgrundlag, orienteringsbrev til kommunerne, som bilag til orienteringsbrev 2019/1 af 15. marts 2019.

Den 3. februar 2020 nedsatte den daværende social- og indenrigsminister en arbejdsgruppe bestående af det daværende Social- og Indenrigsministerium (formand for arbejdsgruppen), KL, Danmarks Statistik, Digitaliseringssty-

UDKAST

relsen og ATP, som fik til opgave at undersøge kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR. Som led i undersøgelsen anmodede arbejdsgruppen VIVE - Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd - om at foretage en belysning af kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR og af kommunernes indsats i den forbindelse samt om at identificere eventuelle forbedringsmuligheder, hvis dette skønnes nødvendigt og relevant.

VIVE har i november 2020 afgivet to rapporter vedrørende bopælsregistreringen i CPR i form af en hovedrapport og en registerbaseret tillægsanalyse. Der henvises til www.vive.dk, udgivelser.

VIVE's undersøgelse viser, at langt den største del af bopælsregistreringerne i CPR er korrekte, at der er en solid kvalitet i CPR, at bopælsregistreringerne i høj grad er rettidige, at hovedparten af kommunerne peger på, at bopælsregistreringen fungerer godt, og at registreringsarbejdet har tilstrækkelige ressourcer.

VIVE's undersøgelser viser imidlertid også, at der i visse sammenhænge og befolkningsgrupper (udlændinge og efterkommere) er udfordringer med fejlagtige bopælsregistreringer, at registreringer af flytninger, udrejser og dødsfald sker med en vis forsinkelse, og at visse kommuner har et forbedringspotentiale i forhold til kvaliteten af deres bopælsregistreringer.

På baggrund af VIVE's undersøgelser er arbejdsgruppen den 16. februar 2021 fremkommet med en række anbefalinger til indenrigs- og boligministeren om initiativer, der kan medvirke til at forbedre kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR. En række af disse anbefalinger vedrører iværksættelse af informations- og vejledningskampagner. Herudover er arbejdsgruppen fremkommet med en række anbefalinger til ændring af CPR-lovgivningen med det formål at forbedre kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR.

Med nærværende lovforslag udmøntes arbejdsgruppens anbefalinger om ændring af CPR-lovgivningen, som indenrigs- og boligministeren umiddelbart og uden yderligere undersøgelse har fundet grundlag for at udmønte. Arbejdsgruppens anbefalinger er gengivet nedenfor under afsnit 3.1. i forbindelse med gennemgangen af de enkelte hovedpunkter i lovforslaget.

3. Lovforslagets hovedpunkter

3.1. Forslag som følge af den foretagne undersøgelse af kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR

3.1.1. Adgang for en kommune til at overlade opgaver vedrørende registrering af fremtidig udrejse til en anden kommune i et International Citizen Center (ICS)

3.1.1.1. Gældende ret

Lov om Det Centrale Personregister (CPR-loven), jf. lovbekendtgørelse nr. 1297 af 3. september 2020, som ændret ved lov nr. 1834 af 8. december 2020, fastsætter reglerne for bopælsregistrering i CPR.

Kommunalbestyrelserne varetager opgaven med folkeregistrering (bopælsregistrering) i CPR, herunder registrering af tilflytning fra udlandet (indrejse) og fraflytning til udlandet (udrejse).

Efter CPR-lovens § 6, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen i CPR registrere enhver på dennes bopæl i kommunen, hvis vedkommende efter lovens kapitel 4-6 skal være registreret her i landet. Kommunalbestyrelsen råder alene over bopælsregistrering af personer i egen kommune.

I CPR-lovens § 16, der regulerer anmeldelse af tilflytning fra udlandet, er det i bestemmelsens stk. 2, 4. pkt., bestemt, at den tilflyttende skal anmelde tilflytningen til tilflytningskommunen. Efter CPR-lovens § 21, stk. 2, kan kommunalbestyrelsen kræve, at enhver person, der er omfattet af en anmeldelse om tilflytning, inden registrering møder personligt frem.

I CPR-lovens § 24, der regulerer anmeldelse af fraflytning til udlandet, er det i bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., bestemt, at vedkommende skal anmelde fraflytningen til bopælskommunen inden udrejsen.

Det følger af CPR-lovens § 24, stk. 5, jf. § 12, stk. 4, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen kan nægte at modtage en anmeldelse af udrejse tidligere end 4 uger før den anmeldte flyttedato. En kommune kan imidlertid vælge at modtage en anmeldelse af udrejse på et tidligere tidspunkt, hvis kommunen ønsker dette.

UDKAST

Det er almindeligt antaget, at kommunalbestyrelsen normalt ikke kan overlade myndighedsudøvelse til en anden myndighed, herunder en anden kommunalbestyrelse, medmindre der foreligger lovhjemmel. Opgaver, der har karakter af faktisk forvaltningsvirksomhed, vil således normalt kunne overlades til andre, medmindre det fremgår af eller er forudsat i lovgivningen, at de pågældende opgaver skal udføres af personer, der er ansat i kommunens forvaltning.

Ved myndighedsudøvelse forstås bl.a. den del af den kommunale forvaltning, der består i at regulere borgernes retsforhold. En kommunes beslutning om bopælsregistrering af en person i CPR betragtes som en afgørelse i forvaltningslovens forstand og dermed som myndighedsudøvelse.

Ved lov nr. 1251 af 18. december 2012 om ændring af CPR-loven og sundhedsloven blev der i CPR-lovens § 6, stk. 9, indført hjemmel til, at en kommunalbestyrelse efter aftale helt eller delvist kan overlade opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR af personer, der tilflytter kommunen fra udlandet og betjenes i et ICS, til en anden kommunalbestyrelse, som i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR.

Som en afledt følge er det i CPR-lovens § 16, stk. 7, bestemt, at personer, der fra udlandet flytter til en kommune, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 6, stk. 9, har overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse til en anden kommunalbestyrelse, og som betjenes i et ICS, kan anmelde indrejse til kommunalbestyrelsen i den kommune, der i medfør af § 6, stk. 9, har fået overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse i et ICS. Vedkommende person er dog ikke forpligtet til at anmelde indrejsen til denne kommunalbestyrelse i et ICS, men kan vælge at anmelde indrejsen til kommunalbestyrelsen i bopælskommunen.

Baggrunden for tilvejebringelsen af adgangen til delegation i CPR-lovens § 6, stk. 9, var etableringen i 2011 af fire International Citizen Service (ICS), hvor udenlandske arbejdstagere og deres medfølgende familie ved at henvende sig ét sted kan få vejledning og offentlig service på tværs af relevante myndigheder. I grundlaget for etablering af de fire centre er det forudsat, at centrene etableres som kontorfællesskaber mellem de relevante myndigheder, uden at der sker overførelse af myndighedskompetence. Der var fra de fire værtskommuner for ICS fremsat ønske om, at der kunne overlades opgaver til navnlig værtskommunerne vedrørende registrering af indrejse i CPR for personer, der fra udlandet tilflytter andre kommuner end værtskommunerne, men som betjenes i et ICS.

UDKAST

Efter CPR-lovgivningen foretages identitetskontrol, vurdering af fremlagt dokumentation for de data, der skal registreres i CPR, samt selve afgørelsen om at registrere en person som indrejst i CPR, af kommunalbestyrelsen i den kommune, hvortil den pågældende person indrejser og skal bopælsregistreres.

Det er i bemærkningerne til CPR-lovens § 6, stk. 9, jf. Folketingstidende 2011-12, A, L 4, som fremsat, side 5, anført, at identitetskontrol i forbindelse med indrejse og vurdering af fremlagt dokumentation for de data, der i den forbindelse skal registreres i CPR, i sig selv betragtes som myndighedsudøvelse, der hænger så tæt sammen med selve afgørelsen om, hvorvidt en person kan registreres som indrejst, at overladelse af disse opgaver til en anden myndighed kræver lovhjemmel.

Det blev således i bemærkningerne til CPR-lovens § 6, stk. 9, antaget, at der ikke er hjemmel til at overlade opgaver i forbindelse med registrering af indrejse til andre myndigheder, herunder til andre kommunalbestyrelser end kommunalbestyrelsen i bopælskommunen, hvorfor der var behov for tilvejebringelse af hjemmel dertil ved en ændring af CPR-loven.

Der er ikke i CPR-loven hjemmel til, at en kommunalbestyrelse kan overlade opgaver vedrørende registrering af udrejse til en anden kommunalbestyrelse. Behandlingen af en anmeldelse af en fremtidig udrejse kan herudover ikke betragtes som en så integreret del af en stillingtagen til registrering af indrejse, at spørgsmålet herom er omfattet af adgangen til delegation i CPR-lovens § 6 stk. 9.

En kommunalbestyrelse, som i medfør af CPR-lovens § 6, stk. 9, i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR på vegne af en kommunalbestyrelse i en anden kommune, kan således ikke uden tilvejebringelse af lovhjemmel hertil på vegne af denne anden kommunalbestyrelse samtidigt behandle og træffe afgørelse om en anmeldelse af fremtidig udrejse.

Såfremt behandling af en anmeldelse af en fremtidig udrejse skal kunne overlades til en kommunalbestyrelse i et ICS, vil det – i lighed med CPR-lovens § 16, stk. 7, vedrørende anmeldelse af indrejse - kræve tilvejebringelse af hjemmel i CPR-lovens § 24 til, at en person, der betjenes i et ICS, samtidigt med anmeldelsen af indrejse kan vælge at anmelde en fremtidig udrejse til den kommune, der betjener vedkommende i ICS.

3.1.1.2. Arbejdsgruppens anbefalinger

Den af den daværende social- og indenrigsminister nedsatte arbejdsgruppe, der fik til opgave at undersøge kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR, har anbefalet, at der tilvejebringes hjemmel i CPR-loven til, at hjemlen til delegation efter CPR-lovens § 6, stk. 9, udvides til, at der samtidigt med en registrering af indrejse i et ICS kan ske behandling af en anmeldelse af fremtidig udrejse i CPR.

Baggrunden for arbejdsgruppens anbefaling er bl.a., at det er anført i VIVE's rapport om kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR, at nogle kommuner har givet udtryk for, at det er et problem, at der ikke samtidigt med en stillingtagen til registrering af indrejse i et ICS er lagt procedurer ind med henblik på registrering af mulig fremtidig udrejse.

Det har i arbejdsgruppen været overvejet, om adgangen til delegation i sager om behandling af anmeldelse af fremtidig udrejse skal begrænses, således at der f.eks. alene skal kunne delegeres kompetence til at træffe afgørelse om registrering af udrejse inden for en bestemt tidsgrænse, og således at der alene vil kunne ske registrering af fremtidig udrejse, hvis det ligger fast, at der ikke vil være behov for efterfølgende sagsbehandling.

Arbejdsgruppen har på den baggrund anbefalet, at hjemlen til delegation efter CPR-lovens § 6, stk. 9, udvides således, at der samtidigt med en registrering af indrejse kan ske behandling af visse opgaver vedrørende registrering af en fremtidig udrejse i CPR, men dog således, at der alene vil kunne ske registrering af fremtidig udrejse, hvis det ligger fast, at det kan ske uden forventet behov for efterfølgende sagsbehandling.

Arbejdsgruppen har herved henvist til, at det daværende Økonomi- og Indenrigsministerium foranlediget af en henvendelse fra Københavns og Aarhus Kommuner i orienteringsbrev nr. 2016/1 af 9. december 2016 til alle landets kommuner henledte opmærksomheden på, at kommunerne, særligt for så vidt angår registrering af udrejse i CPR for udlændinge med relativt korte ophold i Danmark, efter ministeriets opfattelse efter CPR-lovgivningen kan indrette behandlingen af sager om udrejseregistrering i CPR således, at kommunen i forbindelse med behandlingen af den pågældendes anmeldelse af indrejse samtidig behandler og i vidt omfang registrerer oplysning om en forventet fremtidig udrejsedato i CPR for den pågældende. Ministeriet tilkendegav også, at ligger udrejsedatoen mere end et år ude i frem-

tiden, vil kommunen efter ministeriets opfattelse være forpligtet til at undersøge sagen inden den endelige registrering i CPR af udrejsen, f.eks. ved at udsende en påmindelse om den anmeldte udrejse. Den pågældende kan herefter oplyse, om vedkommende fortsat agter at udrejse eller meddele eventuelle ændringer i forhold til udrejsdatoen. Ministeriets orienteringsbrev 2016/1 kan findes på www.cpr.dk under lovgivning, orienteringsbreve til kommunerne.

3.1.1.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Ministeriet kan tilslutte sig arbejdsgruppens anbefaling om tilvejebringelse af hjemmel til delegation med henblik på, at der samtidigt med en registrering af indrejse i et ICS kan ske behandling af en anmeldelse af fremtidig udrejse i CPR.

Kommunerne kræver som oftest personligt fremmøde forud for registrering af indrejse, jf. herved CPR-lovens § 21, stk. 2, der giver mulighed herfor.

Uden tilvejebringelse af hjemmel til, at en kommunalbestyrelse kan delegerede opgaver vedrørende registrering af udrejse til en kommune, der i et ICS på vegne af denne varetager opgaven med registrering af indrejse, vil der for personer, der i den forbindelse betjenes i et ICS, ikke kunne drages nytte af muligheden for samtidigt med en registrering af indrejse at kunne behandle spørgsmålet om eventuel anmeldelse af fremtidig udrejse. Dette kan medføre en række forsinkede registreringer af udrejser i CPR.

Tilvejebringelse af hjemmel til delegation vil give mulighed for, at spørgsmålet om en eventuel anmeldelse af fremtidig udrejse – også hvor en borger betjenes i et ICS – kan blive behandlet samtidig med anmeldelsen af indrejsen, og dermed kan blive behandlet på et tidspunkt, hvor der er kontakt med borgeren ved dennes personlige fremmøde. Det kan derved også sikres, at borgeren både kan få relevant og forståelig information om pligten til udrejseregistrering og få mulighed for at anmelde en fremtidig udrejse.

Ministeriet finder det på den baggrund hensigtsmæssigt, at hjemlen til delegation efter CPR-lovens § 6, stk. 9, udvides således, at der samtidigt med en registrering af indrejse i et ICS kan ske behandling og registrering af en fremtidig udrejse i CPR, hvis borgeren ønsker at anmelde dette. Det er herved forudsat, at registrering af udrejse ligger inden for de rammer, som ministeriet har givet udtryk for i det ovenfor nævnte orienteringsbrev af 9. december 2016, som er gengivet ovenfor under afsnit 3.1.1.2.

UDKAST

En person vil ikke derved være forpligtet til at anmelde en fremtidig udrejse i forbindelse med en indrejse, men vil fortsat efter CPR-lovens § 24, stk. 1, 2. pkt., alene være forpligtet til at anmelde en fraflytning til bopælskommunen inden udrejsen. I mange tilfælde vil det imidlertid være en fordel for borgeren, at denne får mulighed for samtidig at anmelde en fremtidig udrejse og dermed udtryk for god borgerservice.

Såfremt en person ikke ønsker at anmelde en fremtidig udrejse i forbindelse med anmeldelsen af indrejse i et ICS, vil det imidlertid også i en sådan situation være hensigtsmæssigt, at den pågældende af ICS'et kan modtage relevant og forståelig information om pligten til at anmelde udrejse m.v.

Særligt for så vidt angår arbejdsgruppens anbefaling om, at der alene skal kunne ske registrering af fremtidig udrejse, hvis det ligger fast, at det kan ske uden forventet behov for efterfølgende sagsbehandling, finder Indenrigs- og Boligministeriet efter nærmere overvejelser ikke, at der er behov for at fastsætte begrænsninger for den foreslåede lovhjemmel til delegation vedrørende anmeldelse af fremtidig udrejse.

Ved delegation forbliver det overordnede ansvar for udførelsen af opgaven hos den delegerende kommunalbestyrelse, og når den bemyndigede kommunalbestyrelse i et ICS udfører opgaverne, handler den på vegne af den delegerende kommunalbestyrelse. Dette betyder, at den delegerende kommunalbestyrelse fortsat er ansvarlig for de afgørelser, der træffes om bopælsregistrering af en anden kommunalbestyrelse i et ICS.

Den delegerende kommunalbestyrelse kan fastsætte retningslinjer for varetagelsen af opgaven. Den delegerende kommunalbestyrelse har herudover som følge af sit fortsatte ansvar for varetagelsen af opgaven, en pligt – og dermed også ret – til at føre tilsyn med, hvorledes opgaven med bopælsregistrering i CPR varetages i den bemyndigede kommune. Tilsynspligten omfatter såvel overholdelsen af lovgivningen for opgaven med bopælsregistrering i CPR, som overholdelsen af eventuelle retningslinjer for opgavevaretagelsen udstedt af kommunalbestyrelsen. Den ansvarlige kommunalbestyrelse vurderer selv, hvorledes tilsynet skal føres, herunder hvilke foranstaltninger der skal indgå i tilsynet.

En kommunalbestyrelse kan således alene indgå aftale om at delegerer kompetence til at behandle sager om registrering af udrejse under hensyn til overholdelse af de retningslinjer for behandling af sager om anmeldelse af fremtidig udrejse, som er anført ovenfor i ministeriets orienteringsbrev

UDKAST

2016/1 af 9. december 2016. Som anført ovenfor under afsnit 3.1.1.2., er det ministeriets opfattelse, at ligger den anmeldte udrejsedato mere end et år ude i fremtiden, vil kommunen være forpligtet til at undersøge sagen inden den endelige registrering i CPR af udrejsen, f.eks. ved at udsende en påmindelse om den anmeldte udrejse. Ved delegation har den delegerende kommunalbestyrelse således ansvaret for, at der i aftalegrundlaget aftales sagsgange, der sikrer, at der ikke sker endelig registrering af udrejse i CPR uden forudgående kontakt til vedkommende person, hvis udrejsen ligger et år efter indrejsetidspunkt, uanset at denne på indrejsetidspunktet selv har anmeldt udrejsen.

Under hensyn hertil finder ministeriet ikke anledning til at fastsætte begrænsninger for den foreslåede adgang til delegation.

3.1.1.4. Den foreslåede ordning

Forslaget om at tilvejebringe hjemmel til, at en kommunalbestyrelse, som efter CPR-lovens § 6, stk. 9, har overladt opgaver til en anden kommunalbestyrelse, ligeledes til denne kommunalbestyrelse kan overlade opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse, foreslås gennemført ved at ændre CPR-lovens § 6, stk. 9.

Den foreslåede ændring af CPR-lovens § 6, stk. 9, vil medføre, at en kommune som i medfør af § 6, stk. 9, 1. pkt., har overladt opgaver vedrørende registrering af tilflytning fra udlandet til en anden kommunalbestyrelse, ligeledes til denne kommunalbestyrelse kan overlade opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse.

Derved vil en person, der betjenes i et ICS i forbindelse med anmeldelse af indrejse, på samme måde, som hvis vedkommende havde anmeldt indrejsen til bopælskommunen, kunne få behandlet en anmeldelse af fremtidig udrejse, hvis den pågældende ønsker dette.

Den kommune, der i et ICS, samtidigt med behandlingen af en anmeldelse af indrejse skal behandle en anmeldelse af fremtidig udrejse, skal behandle anmeldelsen om udrejse efter den indgåede aftale om delegation og under hensyn til overholdelse af de retningslinjer for behandling af sager om anmeldelse af fremtidig udrejse, som er anført i ministeriets orienteringsbrev af 9. december 2016.

UDKAST

Som anført ovenfor, vil kommunen efter ministeriets opfattelse være forpligtet til at undersøge sagen inden den endelige registrering i CPR af udrejsen, hvis den anmeldte udrejsedato ligger mere end et år ude i fremtiden f.eks. ved at udsende en påmindelse om den anmeldte udrejse. Ved delegation har den delegerende kommunalbestyrelse således ansvaret for, at der i aftalegrundlaget aftales sagsge, der sikrer, at der ikke sker endelig registrering af udrejse i CPR uden forudgående kontakt til vedkommende person, hvis udrejsen ligger et år efter indrejsetidspunktet, uanset at denne på indrejsetidspunktet selv har anmeldt udrejsen.

Omfanget af delegationen vil i aftalegrundlaget mellem kommunalbestyrelsen og ICS'et – ligesom ved delegation af adgangen til registrering af indrejse – skulle aftales nærmere. Den delegerende kommunalbestyrelse vil således kunne beslutte alene at overlade visse dele af behandlingen af spørgsmålet om registrering af fremtidig udrejse til en kommunalbestyrelse i en anden kommune i et ICS, f.eks. således at den kommune, der i et ICS har fået overladt opgaver, alene skal vejlede om reglerne for anmeldelse af udrejse eller tage imod en anmeldelse af fremtidig udrejse, men videregive denne til bopælskommunen med henblik på dennes videre behandling heraf.

Forslaget om, at en person, der betjenes i et ICS, samtidigt med anmeldelsen af indrejse kan vælge at anmelde en fremtidig udrejse til den kommune, der betjener denne i et ICS, foreslås gennemført ved en ændring af CPR-lovens § 24, hvor det i et nyt stk. 10, bestemmes, at personer, der i medfør af § 16, stk. 7, anmelder tilflytning fra udlandet til en anden kommunalbestyrelse end tilflytningskommunen, samtidigt kan anmelde en udrejse til denne kommune, hvis kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen efter det foreslåede § 6, stk. 9, 2. pkt., tillige har overladt opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse til vedkommende kommune.

En person vil således ikke være forpligtet til at anmelde en fremtidig udrejse i forbindelse med en indrejse, men er fortsat alene efter CPR-lovens § 24, stk. 1, 2. pkt., forpligtet til at anmelde fraflytningen til bopælskommunen inden udrejsen.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 2 og 5, og bemærkningerne hertil.

3.1.2. Terminaladgang for kommuner til indkomstregisteret til brug for sager om bopælsregistrering i CPR

3.1.2.1. Gældende ret

Kommunerne er efter CPR-loven forpligtede til at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR, herunder registrering af udrejse.

Kommunerne er i den forbindelse forpligtede til at tilrettelægge en forebyggende og kontrollerende indsats og i den forbindelse have fokus på typer af sager, der erfaringsmæssigt giver anledning til formodninger om fejlregistreringer.

Oplysninger om indkomst, herunder oplysninger om, at en person gennem længere tid ikke har haft indkomst, kan have stor betydning for, om en person vurderes at være korrekt bopælsregistreret i CPR. Hvis en person gennem længere tid ikke har haft indkomst, kan det således skabe en formodning om, at den pågældende ikke opholder sig her i landet og derfor i CPR skal registreres som udrejst.

Oplysninger om indkomst findes i dag i indkomstregistret.

For så vidt angår spørgsmålet om terminaladgang til indkomstregistret er det i § 7, stk. 1, i lov om et indkomstregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 12. januar 2015 med senere ændringer bestemt, at kommunale og statslige myndigheder, anerkendte arbejdsløsheds-kasser og andre uden for de i lovens § 6 nævnte tilfælde kan få terminaladgang til indkomstregisteret, i det omfang de pågældende i henhold til anden lovgivning kan få sådan adgang.

Bestemmelsen blev indsat i 2006 ved vedtagelsen af selve hovedloven, lov nr. 403 af 8. maj 2006 om et indkomstregister. Om baggrunden og rækkevidden af bestemmelsen er i de almindelige bemærkninger til det bagvedliggende lovforslag, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 3420-3422, bl.a. anført, at Skatteministeriet på grund af registrets karakter og meget store omfang har fundet det rigtigst, at registret etableres ved lov, og at spørgsmålet om terminaladgang til registret ligeledes reguleres gennem udtrykkelige bestemmelser herom i den relevante særlovgivning. Det er anført, at lovforslaget derfor ledsages af et følgelovforslag, der blandt andet har til formål at tilvejebringe sådanne udtrykkelige bestemmelser om terminaladgang. Det er anført, at adgangen til indhentelse og videregivelse af oplysninger fra registret i øvrigt derimod alene reguleres af de almindelige regler herom, herunder navnlig persondatalovens regler. Det er herudover anført, at indkomstregistret vil forbedre mulighederne for at opdage snyd og socialt bedrageri væsentligt, at indkomstregistret således vil være en væsentlig støtte for den fortsatte kampagne om fair play, og at denne konklusion gør

UDKAST

sig gældende for alle ordninger, hvor indkomstregistrets kontrolmuligheder benyttes.

I de specielle bemærkninger til § 7, stk. 1, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 3452 og 3453, er blandt andet anført, at det foreslås, at kommunale og statslige myndigheder, anerkendte arbejdsløshedskasser og andre kan få terminaladgang til oplysninger i indkomstregistret, i det omfang de pågældende i henhold til anden lovgivning kan få en sådan terminaladgang til indkomstregistret. Det er anført, at det således er et krav for at få terminaladgang til oplysninger i indkomstregistret, at der i anden lovgivning er udtrykkelig lovhjemmel til, at den pågældende myndighed mv. kan få terminaladgang til oplysninger i indkomstregistret. Det er også anført, at terminaladgang kun vil kunne opnås i det omfang, de enkelte myndigheder kan/skal bruge oplysninger fra indkomstregistret, og der vil kun blive givet adgang til oplysninger, som er relevante og nødvendige for den enkelte myndighed. Det er ligeledes anført, at adgang alene vil kunne etableres i overensstemmelse med persondatalovens regler, og at det således i forbindelse med etablering af terminaladgang til indkomstregistret konkret vil skulle overvejes, hvorvidt det er sagligt og nødvendigt at give adgang, og om der på det enkelte område kan gives en mere begrænset adgang til oplysningerne i indkomstregistret. Det er endelig anført, at det er et krav, at offentlige myndigheder m.v. ikke må behandle eller have adgang til oplysninger, som de ikke har behov for i deres konkrete myndighedsudøvelse.

Efter § 14, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 906 af 26. juni 2018 om et indkomstregister kan myndigheder og andre indhente oplysninger fra indkomstregistret via webservice opslag eller advisordninger, hvis de efter § 7, stk. 1, i lov om et indkomstregister har adgang hertil, og hvis de med Skatteforvaltningen har indgået aftale herom, jf. § 7, stk. 4, i lov om et indkomstregister.

På baggrund af det i bemærkningerne til lovforslaget anførte lægges det til grund, at terminaladgang til indkomstregistret kræver udtrykkelig lovhjemmel. Kommunerne kan således ikke få terminaladgang til indkomstregisteret til behandlingen af sager om bopælsregistrering efter CPR-loven uden udtrykkelig lovhjemmel dertil i CPR-loven.

Der findes ikke på nuværende tidspunkt en sådan udtrykkelig hjemmel i CPR-loven.

UDKAST

For så vidt angår adgang til oplysninger i indkomstregistret ud over egentlig terminaladgang fremgår det som anført ovenfor af de almindelige bemærkninger til forslag til lov om et indkomstregister, jf. Folketingstidende 2005-06, Tillæg A, side 3420, at når bortses fra egentlig terminaladgang, reguleres kommunernes adgang til at indhente oplysninger fra indkomstregistret til brug for sager om bopælsregistrering i CPR af de almindelige regler herom, herunder navnlig persondatalovens regler (i dag databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven).

På den baggrund har Indenrigs- og Boligministeriet antaget, at en kommune efter gældende ret f.eks. kan forespørge Skatteforvaltningen, om der for nærmere bestemte personer har været indkomst i en periode på f.eks. 3 eller 6 måneder. Ministeriet har ligeledes antaget, at en kommune også efter gældende ret kan anvende oplysninger fra indkomstregistret, som kommunen har indhentet til brug for kontrol i f.eks. sociale ydelsessager efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 5, til brug for behandlingen af en bopælssag efter CPR-loven. I alle tilfælde skal formålsbegrænsningsprincippet i databeskyttelsesforordningens art. 5, stk. 1, litra b, og databeskyttelseslovens § 5 iagttages ved indhentelse og videregivelse af oplysninger fra indkomstregistret.

3.1.2.2. Arbejdsgruppens anbefalinger

I VIVE's rapport er det kommet til udtryk, at kommunerne ønsker adgang til at kunne indhente oplysninger fra indkomstregisteret i sager om bopælsregistrering i CPR, dels til brug for opslag ved enkeltsager, hvor kommunen har en formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret i CPR, dels til brug for generel kontrol, hvor oplysninger om, at personer ikke har indtægt, kan pege på, at de ikke længere opholder sig her i landet.

VIVE anfører i rapporten, at der er uklarhed om kommunernes adgang til opslag i indkomstregisteret til brug for en sag om bopælsregistrering.

Som anført under pkt. 3.1.2.1. lægges det på baggrund af forarbejderne til lov om et indkomstregister til grund, at kommunerne ikke kan få terminaladgang til indkomstregisteret til behandlingen af sager om bopælsregistrering efter CPR-loven uden udtrykkelig lovhjemmel dertil i CPR-loven, hvilket der ikke er på nuværende tidspunkt.

Arbejdsgruppen anbefaler på den baggrund, at der tilvejebringes hjemmel for kommunerne til adgang til indkomstregistret til brug for behandling af sager efter CPR-loven.

3.1.2.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Oplysning om, at en person gennem længere tid ikke har haft indkomst, er en oplysning, som kan skabe en formodning om, at en person ikke opholder sig her i landet og derfor i CPR skal registreres som udrejst. Sådanne oplysninger kan således være af væsentlig betydning i sager om registrering af udrejse i CPR, både under behandlingen af en konkret sag, men også til brug for kommunernes generelle kontrol med bopælsregistreringen i CPR.

Det daværende Social- og Indenrigsministerium udsendte den 15. marts 2019 et orienteringsbrev nr. 2019/1 til landets kommuner vedrørende kommunernes registrering af udrejste udlændinge. Baggrunden for orienteringsbrevet var en rapport fra konsulentfirmaet Implement Consulting Group, som havde gennemført en kortlægning af praksis i 15 kommuner vedrørende registrering af udrejse i CPR af udlændinge. I rapporten fra Implement Consulting Group er der peget på, at flere kommuner modtager lister fra Skattemyndigheden over udenlandske arbejdstagere uden lønindkomst over en længere periode, at indkomstforhold indgår som en central komponent i alle kommuners undersøgelser af, om borgeren har lønindkomst eller offentlig forsørgelse, og at visse kommuner har taget robotteknologi i brug til at udsøge udlændinge uden indkomst. I orienteringsbrev 2019/1 blev det på den baggrund som et eksempel på kommunernes kontrolredskaber nævnt, at kommunen kan kontrollere, om f.eks. en udlænding har indtægter her i landet ved opslag i indkomstregisteret, idet det i orienteringsbrevet blev lagt til grund, at den kommunale opgave med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR sker på grundlag af lovligt fremsendte og indhentede oplysninger, herunder fra indkomstregisteret.

På baggrund af en række henvendelser om kommunernes adgang til indkomstregisteret fandt det tidligere Social- og Indenrigsministerium imidlertid anledning til at afklare kommunernes adgang til at anvende oplysninger fra indkomstregisteret til brug for en sag efter CPR-loven.

I VIVE's rapport om kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR anføres det herudover, at der er uklarhed om det præcise hjemmelsgrundlag for kommunernes adgang til oplysninger i indkomstregisteret, og at dette derfor bør afklares.

Som anført under punkt 3.1.2.1. er det ministeriets opfattelse, at terminaladgang til indkomstregisteret kræver udtrykkelig lovhjemmel, hvilket der ikke på nuværende tidspunkt findes i CPR-loven. En kommune kan således ikke anvende en eventuel adgang til indkomstregisteret efter anden lovgivning til

UDKAST

brug for en sag om bopælsregistrering i CPR. Som ligeledes anført under punkt 3.1.2.1. kan en kommune – når bortses fra terminaladgang – efter gældende ret, navnlig databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven, forespørge Skatteforvaltningen, om der for nærmere bestemte personer har været indkomst i en periode på f.eks. 3 eller 6 måneder. Tilsvarende kan en kommune også efter gældende ret anvende oplysninger fra indkomstregistret, som kommunen har indhentet til brug for kontrol i f.eks. sociale ydelsessager efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 5, til brug for behandlingen af en bopælssag efter CPR-loven.

På den baggrund udsendte det daværende Social – og Indenrigsministerium den 26. januar 2021 et præciserende orienteringsbrev nr. 2021/1 til kommunerne om brug af oplysninger om indkomst i forbindelse med kommunernes kontrol med korrekt bopælsregistrering, og de muligheder der er herfor efter gældende ret.

Ministeriet orienterede i brevet om, at kommunerne ikke kan få terminaladgang til indkomstregistret til brug for kommunens behandling af CPR-sager, men at en kommune f.eks. kan forespørge Skatteforvaltningen, om der for nærmere bestemte personer har været indkomst i en periode på f.eks. 3 eller 6 måneder. Ministeriet orienterede ligeledes om, at en kommune kan anvende oplysninger fra indkomstregistret, som kommunen har indhentet til brug for kontrol i f.eks. sociale ydelsessager efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 5, i en bopælssag. Ligeledes orienterede ministeriet om, at i alle tilfælde skal formålsbegrænsningsprincippet i databeskyttelsesforordningens art. 5, stk. 1, litra b, og databeskyttelseslovens § 5 iagttages ved indhentelse og videregivelse af oplysninger fra indkomstregistret. Endelig orienterede ministeriet om, at mulighederne og rammerne for brug af indkomstregistret vil blive overvejet i arbejdsgruppen om kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR.

På grund af CPR's funktion som grundregister, hvis oplysninger i vidt omfang umiddelbart lægges til grund i den offentlige administration, er det væsentligt, at kommunerne har de nødvendige kontrolredskaber til deres opgave med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

Det vil lette kommunernes arbejde i sager om kontrol af bopælsregistrering, at kommunen selv kan indhente oplysninger fra indkomstregisteret fremfor at skulle anmode Skatteforvaltningen herom. Det vil herudover lette Skatteforvaltningens arbejde, hvis kommunerne selv kan indhente oplysninger fra indkomstregisteret.

Ministeriet finder på den baggrund, at der bør tilvejebringes lovhjemmel i CPR-loven til, at kommunerne får terminaladgang til indkomstregisteret til brug i sager om bopælsregistrering i CPR.

Ministeriet har herved også henset til, at en sådan udvidelse af kommunernes kontrolredskaber – der har været efterspurgt af kommunerne – vil medvirke til at understøtte den samtidigt hermed foreslåede lovfæstelse af kommunernes pligt til at sikre en forebyggende og kontrollerende indsats og dermed på flere måder understøtte formålet med at sikre kvaliteten i bopælsregistreringen i CPR.

Kommunerne vil kunne anvende adgangen dertil som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel kontrol.

3.1.2.4. Den foreslåede ordning

Forslaget om at tilvejebringe adgang for kommunerne til at få terminaladgang til indkomstregisteret til brug for kommunernes varetagelse af opgaven med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR foreslås gennemført ved, at der indsættes en specifik hjemmel hertil i CPR-lovens § 10.

Efter den foreslåede bestemmelse kan kommunalbestyrelsen til brug for behandlingen af sager efter kapitel 3-6 om bopælsregistrering i CPR få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister.

Oplysninger, der vil være relevante at indhente fra indkomstregisteret til brug for en sag om bopælsregistrering i CPR, vil være oplysninger om indtægtsforhold, som f.eks. kan vise, at en person har været uden indtægt i en vis periode, hvilket særligt for f.eks. udenlandske arbejdstagere kan give en formodning om, at den pågældende ikke længere opholder sig her i landet.

Det kan herudover være relevant at indhente oplysninger om vedkommendes arbejdsgiver eller sidste aktuelle arbejdsgiver med henblik på at kunne rette henvendelse til vedkommende i medfør af den i lovforslagets § 1, nr. 3, foreslåede bestemmelse i § 10, stk. 4.

Oplysningerne kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Med forslaget vil der blive behandlet personoplysninger omfattet af lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018) og forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger m.v. (databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016).

Der vil være tale om oplysninger om navn og kontaktoplysninger på arbejdsgiver og oplysninger om indtægtsforhold, dvs. private økonomiske forhold, som alle er almindelige personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Behandlingen heraf vurderes at være omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter personoplysninger lovligt kan behandles, hvis behandlingen er nødvendig til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Indenrigs- og Boligministeriet finder således, at den foreslåede behandling kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen, og at behandlingen er saglig og nødvendig og står i rimeligt forhold til de mål, der forfølges med lovforslaget.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 3, med tilhørende bemærkninger.

3.1.3. Kommunernes adgang til at afkræve oplysninger fra private til brug for kontrol i sager om bopælsregistrering i CPR

3.1.3.1. Gældende ret

Et af formålene med CPR-loven er at sikre, at enhver folkeregistreres på den adresse, hvor vedkommende faktisk bor eller opholder sig, jf. CPR-lovens § 1, nr. 3.

Kommunerne varetager efter CPR-lovens kapitel 3 opgaven med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

CPR-lovens § 6 fastlægger principperne for kommunalbestyrelsens bopælsregistrering. Det er bestemt i CPR-lovens § 6, stk. 3, at kommunalbestyrelsen afgør, om en anmeldt flytning opfylder betingelserne for at blive registreret i CPR, jf. kapitel 4-6. Kommunalbestyrelsen må ikke registrere en

UDKAST

person på en adresse, hvis der er tvivl om, hvorvidt vedkommende bor eller opholder sig der, jf. § 6, stk. 1 og 2, men skal først undersøge sagen, herunder ved anvendelse af reglerne i § 10, stk. 2 og 3. Kommunalbestyrelsen kan anvende bestemmelsen i § 10, stk. 2, nr. 2, ved enhver anmeldelse af flytning til en adresse, hvor der i forvejen er registreret andre.

I CPR-lovens § 10, stk. 1, er det bestemt, at en kommunalbestyrelse, der får en formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, skal undersøge sagen for at rette eventuelle fejl. Undersøgelsen foretages af den kommunalbestyrelse, hvor vedkommende er forkert registreret, medmindre der kendes en bestemt adresse i en anden kommune, hvor vedkommende menes at opholde sig. I sidstnævnte tilfælde foretages undersøgelsen af denne kommunalbestyrelse.

I CPR-lovens § 10, stk. 2, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold ud over de oplysninger, som den har adgang til efter anden lovgivning, kan afkræve følgende oplysninger:

- 1) En nærmere redegørelse fra vedkommende selv om dennes bopælsforhold.
- 2) En erklæring fra husejer eller lejer om, hvem der flytter til eller fra dennes ejendom eller lejlighed, samt om, hvem der bor eller opholder sig i ejendommen eller lejligheden.
- 3) Oplysninger fra virksomheder, der er pålagt befordringspligt efter postloven, private tele- og forsyningsselskaber, private boligselskaber og -foreninger, arbejdsløsheds-kasser, fagforeninger og pengeinstitutter med henblik på at fastlægge vedkommendes bopælsforhold.

I CPR-lovens § 10, stk. 3, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold kan indhente oplysninger i elektronisk form fra andre offentlige myndigheder. Oplysningerne kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Den i CPR-lovens § 10, stk. 2, angivne regulering af, under hvilke omstændigheder kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold må afkræve bestemte personer og virksomheder bestemte oplysninger, gælder således ikke for de oplysninger, kommunalbestyrelsen efter anden lovgivning har adgang til.

UDKAST

CPR-lovens § 10, stk. 2, fik sin nuværende udformning ved et ændringsforslag til lovforslag L 3 om Det Centrale Personregister (Folketingstidende 1999-2000, Tillæg B, side 861). Ændringsforslaget (Folketingstidende 1999-2000, Tillæg B, side 862-864), var bl.a. baseret på de synspunkter, der fremkom i forbindelse med en høring den 1. marts 2000 i Folketingets Kommunaludvalg om kommunernes adgang til kontrol contra borgernes ret til beskyttelse af privatlivet. Under høringen anførte den daværende kontorchef for Københavns Kommunes folkeregister, som af udvalget var inviteret til at deltage i høringen, bl.a. et ønske om, at kommunerne kunne få adgang til at kontakte arbejdsgivere med henblik på at få oplyst adressen på en ansat. Den daværende kontorchef anførte herudover et ønske om at kunne indhente bankkontoudtog fra pengeinstitutter.

Det er anført i bemærkningerne til ændringsforslaget (Folketingstidende 1999-2000, Tillæg B, side 862), at de foreslåede bestemmelser § 10, stk. 2 og 3, indebærer, at der kun sker en begrænset udvidelse af andre privates pligt til under strafansvar at bidrage med oplysninger til kommunen til belysning af en persons rette bopæl. Det er anført, at dette sker ved en udtrykkelig opregning af, hvilke private der ville blive omfattet af oplysningspligten i den nye foreslåede § 10, stk. 2, i bemærkningerne betegnet som en ”positivliste”.

Det er herudover anført i bemærkningerne til ændringsforslaget (Folketingstidende 1999-2000, Tillæg B, side 862), at ændringsforslaget bl.a. var baseret på de synspunkter, der fremkom i forbindelse med høringen i Folketingets Kommunaludvalg. Det er også anført, at ændringsforslaget imødekom de behov for kontrolmuligheder, der i den forbindelse var afdækket som nødvendige for, at kommunerne kunne håndtere de daglige problemer med forkerte adresseangivelser i relation til CPR-loven, samt at ændringsforslaget skulle sikre en balance mellem legitime kontrolhensyn på den ene side og beskyttelsen af den enkelte borgers privatliv og personlige integritet - og dermed retssikkerheden - på den anden side.

På baggrund af bemærkningerne til ændringsforslaget er det ministeriets opfattelse, at en kommune ud over de tilfælde, der er nævnt i CPR-lovens § 10, stk. 2, kan indsamle oplysninger til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold i det omfang, offentlige myndigheder efter forvaltningsloven har pligt til at give kommunen oplysninger, jf. herved navnlig forvaltningslovens § 31 og § 28.

UDKAST

Det er således ministeriets opfattelse, at der med formuleringen ”ud over de oplysninger, som den har adgang til efter anden lovgivning” i CPR-lovens § 10, stk. 2, dels henvises til den mulighed, som andre forvaltningsmyndigheder efter forvaltningslovens § 28, stk. 1 og 2, har for at videregive oplysninger til kommunen, dels henvises til kommunalbestyrelsens mulighed for - som en del af den kommunale enhedsforvaltning - at anvende oplysninger, som andre dele af kommunens enhedsforvaltning allerede er i besiddelse af efter anden lovgivning, som f.eks. retssikkerhedsloven.

Det er herudover ministeriets opfattelse, at kommunalbestyrelsen ikke har adgang til at indhente oplysninger fra private til brug for behandlingen af en bopælssag, ud over oplysninger fra de private anført i CPR-lovens § 10, stk. 2.

Ministeriet lægger ved vurderingen heraf vægt på, at formålet med ændringsforslaget i forhold til den oprindeligt foreslåede udformning af § 10, stk. 2 og 3, ifølge de ovenfor anførte bemærkninger til ændringsforslaget, var, at der kun skulle ske en begrænset udvidelse af privates pligt til under strafansvar at bidrage med oplysninger til kommunen i en bopælssag, og at dette skete ved en udtrykkelig opregning af, hvilke private der ville blive omfattet af oplysningspligten i den nye foreslåede § 10, stk. 2, der blev betegnet som en ”positivliste”.

Ministeriet lægger ved vurderingen herudover vægt på det i bemærkningerne til ændringsforslaget anførte, hvorefter ændringsforslaget imødekom de behov for kontrolmuligheder, der i den forbindelse var afdækket som nødvendige for, at kommunerne kunne håndtere de daglige problemer med forkerte adresseangivelser i relation til CPR-loven, samt at dette skulle sikre en balance mellem legitime kontrolhensyn på den ene side og beskyttelsen af den enkelte borgers privatliv og personlige integritet - og dermed retssikkerheden - på den anden side.

Efter vedtagelsen af CPR-loven i 2000 opstod der behov for at afklare, hvilke redskaber kommunerne kan anvende i forbindelse med fastlæggelse af borgeres faktiske bopæl. Det daværende Indenrigsministerium udsendte på den baggrund den 30. august 2001 et orienteringsbrev vedrørende folkeregistrering til samtlige kommunalbestyrelser, hvori det bl.a. er anført, at der med CPR-lovens § 10, stk. 2, er gjort op med, at der ikke herudover må tages kontakt til andre private. Det kan bemærkes, at det i orienteringsbrevet i forlængelse heraf er oplyst, at kommunen således ikke må kontakte borge-rens arbejdsgiver eller nabo, uanset om det oplyses, at denne ikke har pligt

UDKAST

til at svare. Der henvises til www.cpr.dk, lovgivning, orienteringsbreve til kommunerne.

Denne fortolkning af CPR-lovens § 10, stk. 2, er siden blevet lagt til grund ved ministeriets administration af CPR-loven.

Det fulgte herudover af § 2 i dagældende lov om behandling af personoplysninger (persondataloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 429 af 1. maj 2000 med senere ændringer, at regler om behandling af personoplysninger i anden lovgivning, som giver den registrerede en bedre retsstilling, går forud for reglerne i denne lov. Forslaget til lov om Det Centrale Personregister blev behandlet og vedtaget af Folketinget sideløbende med Folketingets behandling og vedtagelse af forslag til lov om behandling af personoplysninger.

Det er også på den baggrund ministeriets opfattelse, at det ikke med vedtagelsen af CPR-loven var tilsigtet, at en kommune herudover efter bestemmelserne i den dagældende persondatalov skulle kunne indhente oplysninger fra andre private end de i CPR-lovens § 10, stk. 2, anførte. Dette gælder uanset, om det samtidig oplyses, at vedkommende person ikke har pligt til at svare.

Der er således efter ministeriets opfattelse ikke i dag hjemmel til, at kommunerne kan rette henvendelse til andre private end de i CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 2 og 3, udtrykkeligt anførte til brug for oplysning af en sag vedrørende bopælsregistrering i CPR.

Den daværende økonomi- og indenrigsminister har i besvarelsen den 27. oktober 2017 af spørgsmål nr. 2 (alm. del) stillet af Folketingets daværende Social-, Indenrigs- og Børneudvalg efter ønske fra Susanne Eilersen (DF), samt besvarelsen den 5. december 2017 af spørgsmål nr. 68 (alm. del) stillet af Folketingets daværende Social-, Indenrigs- og Børneudvalg efter ønske fra Peter Skaarup (DF) tilkendegivet ovenstående opfattelse af, hvilke muligheder kommunerne har for at rette henvendelse til private i sager om bopælsregistrering i CPR.

Efter CPR-lovens § 57, stk. 1, er der bl.a. fastsat bødestraf for den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed anmelder en flytning for sent, ligesom der er fastsat bødestraf for den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed undlader at afgive oplysninger efter CPR-lovens § 10, stk. 2 og 3, eller afgiver urigtige oplysninger efter CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 2.

Efter CPR-lovens § 57, stk. 2, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Efter CPR-lovens § 58, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen tilkendegive vedkommende, at en overtrædelse af de bestemmelser, der er nævnt i § 57, stk. 1, nr. 1-3 og nr. 5, kan afgøres uden retlig forfølgelse, såfremt denne erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angiven frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde til kommunens kasse.

Efter CPR-lovens § 58, stk. 2, finder bestemmelserne i retsplejeloven om indholdet af et anklageskrift tilsvarende anvendelse på en tilkendegivelse efter § 58, stk. 1.

3.1.3.2. Arbejdsgruppens anbefalinger

Det er anført i VIVE's rapport om kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR, at kommunerne til brug for behandlingen af en sag om bopælsregistrering i CPR har udtrykt ønske om at kunne rette henvendelse til vedkommendes arbejdsgiver og få oplyst, hvilken adresse arbejdsgiveren har registreret på den pågældende. Det er herudover anført, at kommunerne ønsker at kunne rette henvendelse til et pengeinstitut og få udleveret bankkontooplysninger på vedkommende person.

Arbejdsgruppen, som fik til opgave at undersøge kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR, anerkender, at adresseoplysninger fra en arbejdsgiver og adgang til at indhente bankkontoudtog kan bidrage til oplysningen af en sag om bopælsregistrering i CPR, og arbejdsgruppen har på den baggrund anbefalet, at det afklares politisk, om der skal tilvejebringes særskilt hjemmel dertil i CPR-loven.

3.1.3.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Indenrigs- og Boligministeriet finder, at der bør tilvejebringes hjemmel til, at kommunerne i et vist omfang får adgang til at afkræve oplysninger fra arbejdsgivere og pengeinstituttet til brug for kontrol i sager om bopælsregistrering i CPR.

CPR's oplysninger om bopæl lægges i mange sammenhænge umiddelbart til grund ved administration på forskellige ydelsesområder, hvor det kan være relevant, hvor den pågældende person bor, og om vedkommende bor alene. Det gælder f.eks. udbetaling af børne- og ungeydelse, ordinært bør-

UDKAST

netilskud til forælder som enlig, fastlæggelse af transportfradrag efter skat-
telovgivningen, udebetaling af statens uddannelsesstøtte som udeboende, li-
gesom oplysningerne anvendes ved administration af valglovgivningen,
samt som et element i det kommunale tilskuds- og udligningssystem.

Bopælsregistrering i CPR giver herudover efter sundhedslovens § 7 ret til
lovens ydelser. Ved en stillingtagen til, hvilken kommune der efter retssik-
kerhedslovens § 9 er handlekommune for en person, lægges der tillige vægt
på vedkommendes bopælsregistrering i CPR.

Herudover lægges det på andre særlovsområder, hvor det er relevant, om en
person har opholdt sig her i landet, som udgangspunkt til grund, at en person
har opholdt sig her i landet, hvis vedkommende har været bopælsregistreret
i CPR, f.eks. ved beregningen af optjening af pension og ved stillingtagen
til forlængelse af en opholdstilladelse eller opnåelse af dansk statsborger-
skab.

Det er således - uanset om en person er modtager af en social ydelse - væ-
sentligt at sikre, at vedkommende er korrekt bopælsregisteret i CPR.

Baggrunden for kommunernes ønske om at kunne rette henvendelse til en
persons arbejdsgiver er, at det forventes, at en arbejdsgiver ofte vil have
kendskab til den ansattes reelle opholdsadresse. Oplysninger om, hvilken
adresse en arbejdsgiver har registreret på en person, kan f. eks. være relevant
i en sag, hvor en person er registreret som værende uden fast bopæl i CPR,
er registreret på en adresse i en mindre bolig sammen med en række andre
personer eller er registreret i bolig, der ligger langt fra vedkommendes ar-
bejde, men hvor kommunen har en formodning om, at vedkommende reelt
opholder sig på en bestemt anden adresse her i landet, f.eks. på adressen
hvor vedkommendes tidligere samlever og børn er registreret. Det kan også
være sager, hvor kommunen har en formodning om, at en udenlandsk ar-
bejdstager efter et tidligere kortevarende ansættelsesforhold her i landet ikke
længere opholder sig her i landet, f.eks. au-pairs eller sæsonarbejdere, men
hvor kommunen har en forventning om, at den tidligere arbejdsgiver er be-
kendt med, om vedkommende er udrejst.

For så vidt angår ønsket om at kunne indhente bankkontooplysninger kan
disse - også på baggrund af ministeriets erfaring fra ministeriets klagesags-
behandling over kommunernes afgørelser om bopælsregistrering i CPR -
være af væsentlig betydning i sager om registrering af udrejse, hvor en kom-
mune har en formodning om, at en person opholder sig så meget i udlandet,

UDKAST

at vedkommende skal være registreret som udrejst i CPR, men hvor den pågældende person overfor kommunen gør gældende, at vedkommende opholder sig her i landet. I en sådan situation kan bankkontoudskrifter, der viser et dagligt forbrug henholdsvis hævnings i udlandet eller et manglende brug af et kontokort til betaling af daglige fornødheder her i landet, understøtte kommunens formodning om, at personen opholder sig i udlandet i et sådant omfang, at denne skal være registreret som udrejst i CPR. Bankkontooplysninger kan på samme måde være relevante ved en sag om registrering af indrejse eller annullation heraf.

Bankkontooplysninger kan endvidere være væsentlige i sager vedrørende indenlandske flytninger, hvor en person angiver at bo på én adresse, men hvor oplysningerne om vedkommendes hævnings viser, at vedkommende løbende anvender sit bankkort i en anden del af landet i nærheden af en adresse, hvor kommunen har en formodning om, at vedkommende reelt bor, hvorimod vedkommende ikke anvender sit bankkort i det område, hvor den pågældende er registreret med bopæl i CPR.

Tilvejebringelse af adgang for kommunerne til at kunne rette henvendelse til en arbejdsgiver for at få oplyst adressen på en ansat og adgang til at indhente bankkontoudtog fra pengeinstitutter vil således efter ministeriets opfattelse kunne bidrage til at belyse en sag om bopælsregistrering i CPR med henblik på at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

Indenrigs- og Boligministeriet finder på den baggrund, at der i et vist omfang bør tilvejebringes hjemmel til at indhente sådanne oplysninger ved en ændring af CPR-loven.

Blandt andet under hensyn til, at en arbejdsgiver derved vil blive bekendt med, at kommunen undersøger den ansattes bopælsforhold, og under hensyn til, at bankkontoudtog ikke er afgørende i alle sager om bopælsregistrering i CPR, finder ministeriet det hensigtsmæssigt i et vist omfang at begrænse kommunernes adgang til at indhente disse oplysningerne.

Ministeriet finder således, at den foreslåede adgang til at indhente sådanne oplysninger alene skal gælde i situationer, hvor oplysninger, som kommunalbestyrelsen har adgang til efter anden lovgivning, eller som kommunalbestyrelsen har indhentet efter stk. 2, og det foreslåede nye stk. 3, ikke medfører en afklaring af vedkommende persons bopælsforhold, som kan danne grundlag for en afgørelse herom. Ministeriet finder endvidere, at adgangen

UDKAST

alene skal gælde i de tilfælde, hvor sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold.

Ministeriet finder, at oplysningerne skal kunne indhentes uden samtykke fra den person, hvis bopælsforhold undersøges. For så vidt angår adgangen til at kunne kontakte en arbejdsgiver er det ministeriets opfattelse, at det i modsat fald må antages, at formålet – at afdække den pågældende borgers bopælsforhold – ville forspildes.

Ministeriet finder herudover, at der i bødebestemmelsen i CPR-lovens § 57 bør tilvejebringes hjemmel til, at arbejdsgivere og pengeinstitutter – i lighed med de øvrige private, der efter CPR-lovens § 10, stk. 2, har pligt til at afgive oplysninger til kommunen – kan pålægges en bøde for forsætligt eller ved grov uagtsomhed at undlade at afgive oplysninger til kommunen.

3.1.3.4. Den foreslåede ordning

Med forslaget foreslås det, at der tilvejebringes hjemmel til, at en kommune uden samtykke fra den, hvis bopælsforhold undersøges, kan indhente oplysninger om vedkommendes bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold. Det foreslås, at er den registrerede ikke i et aktuelt ansættelsesforhold, kan kommunen indhente oplysningerne fra vedkommendes seneste arbejdsgiver.

Det foreslås, at den foreslåede adgang til at indhente sådanne oplysninger gøres betinget af, at de oplysninger, som kommunen har adgang til efter anden lovgivning, eller som kommunen har indhentet efter CPR-lovens § 10, stk. 2, eller det foreslåede nye stk. 3, ikke medfører en afklaring af vedkommendes bopælsforhold, som kan danne grundlag for en afgørelse herom.

Med den foreslåede adgang normeres kommunens sagsbehandling, således at kommunen skal have udtømt de muligheder, kommunen har for at oplyse sagen efter CPR-lovens § 10, stk. 2 og det foreslåede nye stk. 3, før kommunen kan bringe den foreslåede adgang til at indhente oplysninger efter § 10, stk. 4, i anvendelse.

Kun såfremt kommunen - efter at have oplyst sagen efter CPR-lovens § 10, stk. 2 og det foreslåede nye stk. 3 - finder, at der fortsat er tvivl om en persons bopælsregistrering i CPR, således at der ikke på det foreliggende

grundlag kan træffes afgørelse herom, kan kommunen benytte adgangen til at rette henvendelse til den pågældendes arbejdsgiver eller bede den pågældendes pengeinstitut om at fremsende bankkontoudtog.

Med forslaget foreslås det herudover, at der i bødebestemmelsen i CPR-lovens § 57 tilvejebringes hjemmel til, at arbejdsgivere og pengeinstitutter kan pålægges en bøde for forsægtlig eller ved grov uagtsomhed at undlade at afgive oplysninger til kommunen. Derved får kommunen tillige mulighed for at udstede et bødeforlæg efter CPR-lovens § 58.

Med forslaget vil der blive behandlet personoplysninger omfattet af lov om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven, jf. lov nr. 502 af 23. maj 2018) og forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger m.v. (databeskyttelsesforordningen, jf. Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016).

Der vil være tale om oplysninger om adresse, pengeinstitut og private økonomiske forhold samt oplysninger om arbejdsgiver, som er almindelige personoplysninger omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6. Behandlingen heraf vurderes at være omfattet af databeskyttelsesforordningens artikel 6, stk. 1, litra e, hvorefter personoplysninger lovligt kan behandles, hvis behandlingen er nødvendig til udførelse af en opgave i samfundets interesse eller henhører under offentlig myndighedsudøvelse, som den dataansvarlige har fået pålagt.

Indenrigs- og Boligministeriet finder således, at den foreslåede behandling kan ske inden for rammerne af databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen, og at behandlingen er saglig og nødvendig og står i rimeligt forhold til de mål, der forfølges med lovforslaget.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 1, 3 og 6, med tilhørende bemærkninger.

3.1.4. Lovfæstelse af kommunernes forpligtelse til en forebyggende og kontrollerende indsats med henblik på at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR

3.1.4.1. Gældende ret

UDKAST

Efter CPR-lovens § 6, stk. 3, varetager kommunerne behandlingen af flytteanmeldelser og skal i den forbindelse sikre, at der ikke sker registrering i CPR af en anmeldt flytning, hvis der er tvivl om, hvorvidt den anmeldte flytning er korrekt.

Efter CPR-lovens § 10, stk. 1, skal en kommunalbestyrelse, der får en formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, undersøge sagen for at rette eventuelle fejl.

Det er herudover fast antaget, at kommunerne på ulovbestemt grundlag er forpligtede til at varetage både en forebyggende og kontrollerende indsats for at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

For at forebygge ukorrekte bopælsregistreringer skal kommunerne tilrettelægge sagsgange og procedurer, der sikrer, at kommunerne i så høj grad som muligt bliver opmærksomme på, om der er forhold, der generelt giver en sådan tvivl om, hvorvidt en anmeldt flytning er korrekt, at denne skal undersøges nærmere før kommunens accept heraf.

Kommunerne anvender i vid udstrækning det kommunale flyttesystem E-flyt til behandlingen af flytteanmeldelser, og kommunerne kan i E-flyt på baggrund af generelle erfaringer opsætte kriterier for, hvornår en anmeldt flytning skal udtages til nærmere sagsbehandling. Som eksempler på forhold, der kan give anledning til generel tvivl om, hvorvidt en flytning er korrekt, kan nævnes en anmeldelse af flytning til en bolig, hvor der i forvejen er tilmeldt så mange andre personer, at det skaber tvivl om den anmeldte flytning, anmeldelse af flytning til en erhvervsjendom eller anmeldelse af flytning til en bolig, hvor der løbende er hyppige til- og frameldinger.

Som et eksempel på en anden form for forebyggende indsats kan nævnes information om reglerne for registrering af udrejse og pligten til anmeldelse heraf inden udrejsen, allerede når kommunen i forbindelse med vedkommendes anmeldelse af indrejse er i kontakt med den pågældende person, og denne skal opholde sig her i landet i en kortere periode. Herudover kan kommunen i forbindelse med registrering af indrejse benytte sig af CPR-lovgivningens muligheder for at registrere en fremtidig udrejse, som anført under pkt. 3.1.1.2.

Ud over den forebyggende indsats er en kommune forpligtet til at varetage en generel kontrollerende indsats på områder, som kommunen erfarings-

mæssigt ved kan give anledning til formodninger om ukorrekte bopælsregistreringer i CPR. Som eksempler herpå kan nævnes en generel kontrol med, at udenlandske studerende og arbejdstagere på kortevarende ophold her i landet bliver registreret som udrejst i CPR henholdsvis kontrol af, om personer er berettigede til at være registreret med bopæl i deres sommerhus hele året.

Som en følge af det kommunale selvstyre tilrettelægger kommunerne selv den forebyggende og kontrollerende indsats med henblik på at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

I et brev af 23. april 2019 til alle landets borgmestre fra den daværende økonomi- og indenrigsminister indskærpede ministeren kommunernes forpligtelse til i tilrettelæggelsen af den forebyggende og kontrollerende indsats i forhold at sikre korrekte bopælsregistreringer i CPR at have fokus på typer af sager, der erfaringsmæssigt giver anledning til formodninger om fejlregistreringer. Det blev i brevet bl.a. tilkendegivet, at en acceptabel, løbende kontrolindsats efter det daværende Økonomi- og Indenrigsministeriums opfattelse vil indebære, at kommunen som minimum hver 3 måned kontrollerer bopælsregistreringen i CPR – herunder særligt for så vidt angår udenlandske studerende og arbejdstagere, som erfaringsmæssigt ofte giver anledning til fejlregistreringer.

3.1.4.2. Arbejdsgruppens anbefalinger

I VIVE's rapport om kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR er det anført, at det er indtrykket fra VIVE's interviewundersøgelse, at oplevelsen af et politisk mandat til at forfølge bopælsregistreringsopgaven i CPR kan have en positiv betydning for opgavens udførelse, herunder i hvilket omfang borgernes egne flytteanmeldelser kontrolleres. Det er anført, at dette også blev påpeget i rapporten fra Implement Consulting Group fra 2018, som er nævnt under punkt 2. Det er anført i VIVE's rapport, at det samme rimeligvis gælder de ressourcemæssige tildelinger til opgavens løsning.

Det er i VIVE's rapport anført, at det i nogle kommunale interview blev nævnt, at der er stor politisk opmærksomhed på området, og det blev nævnt, at den daværende økonomi- og indenrigsministers brev til kommunerne af 23. april 2019, samt den større opmærksomhed på området forud for reformen af det kommunale udlignings- og tilskudssystem har medført større politisk bevågenhed på området internt i kommunerne. Det er anført, at interviewene dog overordnet set indikerer en politisk og ledelsesmæssig vilje i

mange kommuner til at investere i at have et bopælsregister af høj kvalitet – ikke mindst på grund af de mange afledte effekter, som registret har på kommunens øvrige opgavevaretagelse.

Det er andet steds i VIVE's rapport anført, at nogle kommuner på kontrolområdet har økonomiske målsætninger for, hvor mange midler der hvert år skal identificeres i form af bl.a. tilbagebetalingskrav i forbindelse med ydelser, som er modtaget med urette.

I VIVE's rapport er det herudover anført, at kommunerne i dag har en handlepligt vedrørende afklaring af tvivlsspørgsmål om en persons bopælsoplysninger, men at handlepligten ikke omfatter det mere forebyggende arbejde med eksempelvis systematisk at udtage en større del eller eventuelt alle flytteanmeldelser til kontrol. Det er anført, at hvis det ud fra en samlet vurdering findes ønskværdigt og nødvendigt, at kvaliteten i bopælsregistreringen forbedres, kan det være en mulighed at indskrive en sådan handlepligt i selve lovteksten.

Arbejdsgruppen, som fik til opgave at undersøge kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR, har på baggrund af VIVE's rapport anbefalet, at det nærmere overvejes, om der er behov for at præcisere kommunernes pligt til både det forebyggende og kontrollerende arbejde i forbindelse med varetagelsen af opgaven med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR. KL, som har været repræsenteret i arbejdsgruppen, har bemærket, at KL under hensyn til, at VIVE's rapport viser et meget positivt billede af kommunernes varetagelse af CPR opgaven, vurderer, at der ikke er behov for en sådan præcisering.

3.1.4.3. Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

Indenrigs- og Boligministeriet er enig med KL i, at VIVE's rapport om kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR viser et overvejende positivt billede af kommunernes varetagelse af opgaven med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR. Ministeriet finder i lyset heraf, at der skal foreligge mere tungtvejende grunde, der taler for at lovfæste kommunernes pligt til en forebyggende og kontrollerende indsats for så vidt angår bopælsregistreringen i CPR.

VIVE peger i rapporten på den betydning, det har for løsningen af bopælsregistreringsopgaven, at det er både politisk mandat til at føre kontrol og ledelsesmæssig opmærksomhed på opgaven i kommunerne. Det er i rapporten bl.a. anført, at det i VIVE's interview med nogle af de hertil udvalgte kommuner fra kommunal side er peget på, at politisk opmærksomhed, bl.a.

UDKAST

som følge af fokus på korrekte registreringer i bl.a. CPR i forbindelse med det kommunale tilskuds- og udligningssystem, har betydet, at der er tilført ressourcer til opgaven med at sikre korrekt bopælsregistrering i kommunen. Det er dog også anført i rapporten, at interviewene overordnet set indikerer en politisk og ledelsesmæssig vilje i mange kommuner til at investere i høj kvalitet i bopælsregistreringen i CPR – ikke mindst på grund af de mange afledte effekter, som registret har på kommunens øvrige opgavevaretagelse.

Det er ydermere anført i VIVE's rapport, at nogle kommuner på kontrolområdet har økonomiske mål for, hvor mange midler kommunernes kontrolindsats skal sikre i form af bl.a. tilbagebetalingskrav i forhold til ydelser, som er modtaget med urette.

Disse omstændigheder, som er afdækket gennem VIVE's undersøgelse, harmonerer i vid udstrækning med de omstændigheder, som blev afdækket i rapporten af 20. december 2018 fra Implement Consulting Group om kommunernes registrering af udrejste udlændinge, som er nævnt under pkt. 2. Den heri foretagne kortlægning viser, at kommunernes kontrol med bopælsregistreringen som hovedregel tilgås fra et ydelsesperspektiv, og at validiteten i kommunernes registrering har sammenhæng med, hvilket kontroltryk der ledelsesmæssigt og politisk er opbakning til at udøve over for borgerne, hvor mange ressourcer, der stilledes til rådighed for registreringsarbejdet, og hvilke processer og arbejdsgange kommunen har mulighed for at tage i anvendelse for at sikre korrekt bopælsregistrering. Det er herudover i rapporten om forskelligheder vedrørende praksis for kommunernes oprydning og screening anført, at et mindretal af kommunerne foretager regelmæssig oprydning i bopælsregistreringer bl.a. ved at gennemgå returnerede valgkort, bopælsregistreringer på kollegier, boligforeninger, adresser med mange bopælsregistrerede, forsvundne personer samt personer med ukendt adresse.

Rapporterne fra VIVE og Implement Consulting Group viser således, at der er forskelle i kommunernes varetagelse af den forebyggende og kontrollerende indsats, og peger på, at kontrolindsatsen kan være afhængig af, om der er et økonomisk incitament herfor henholdsvis et politisk og ledelsesmæssigt fokus på kvaliteten af opgavevaretagelsen.

En lovfæstelse af den kommunale forpligtelse til at varetage både den forebyggende og kontrollerede indsats for at sikre korrekt bopælsregistrering i

CPR vil efter ministeriets opfattelse understøtte vigtigheden af kommunernes vedvarende fokus på høj kvalitet i bopælsregistreringen, også i situationer, hvor der ikke er et direkte økonomisk incitament for kommunen.

På den baggrund og henset til den betydning, bopælsregistreringen på mange offentlige forvaltningsområder i stigende grad tillægges, finder ministeriet efter en samlet vurdering, at det vil være mest hensigtsmæssigt at lovfæste kommunernes forpligtelse til at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR, således at denne forpligtelse udtrykkeligt fremgår af loven. Derved tydeliggøres forpligtelsen over for kommunerne, og samtidig bliver borgerne bekendt hermed, hvilket samlet set må forventes at have en positiv effekt på kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR.

Ministeriet foreslår på den baggrund, at kommunernes pligt til den forebyggende og kontrollerende indsats for at sikre korrekt bopælsregistrering lovfæstes.

3.1.4.4. Den foreslåede ordning

Forslaget om at lovfæste kommunernes forpligtelse til at varetage den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR foreslås gennemført ved, at der i CPR-lovens kapitel 3 indsættes en ny bestemmelse § 10 a, hvorefter kommunalbestyrelsen varetager den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

Forslaget er en lovfæstelse af den allerede – på ulovbestemt grundlag - gældende kommunale forpligtelse til at varetage en forebyggende og kontrollerende indsats. Forslaget er således ikke udtryk for en ændring af gældende ret, men en lovfæstelse af den allerede gældende retstilstand. Som tilfældet er i dag, vil kommunerne således også fremover under hensyn til det kommunale selvstyre selv skulle tilrettelægge opgaven med at varetage den forebyggende og kontrollerende indsats.

Som anført i afsnit 3.1.4.1. har den daværende økonomi- og indenrigsminister i et brev af 23. april 2019 til landet borgmestre bl.a. tilkendegivet nogle minimumsstandarder for kommunernes tilrettelæggelse af den forebyggende og kontrollerende indsats. Det er i brevet bl.a. tilkendegivet, at en acceptabel løbende kontrolindsats efter det daværende Økonomi- og Indenrigsministeriums opfattelse indebærer, at kommunen som minimum hver 3. måned kontrollerer bopælsregistreringen i CPR – herunder særligt for så vidt angår udenlandske studerende og arbejdstagere.

Det er således Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at kommunerne allerede efter gældende ret – på ulovbestemt grundlag – ikke er fuldstændigt fritstillet i forhold til tilrettelæggelsen af den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR, men er underlagt visse minimumsstandarder for tilrettelæggelse af opgaven, som har til formål at sikre, at CPR vedvarende er korrekt udvisende i forhold til bopælsregistrering af personer.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 4, med tilhørende bemærkninger.

3.2. Øvrige forslag

3.2.1. Adgang til at registrere Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem i CPR som fødselsregistreringssted

3.2.1.1. Gældende ret

Efter CPR-lovens § 4, stk. 1, registreres enhver med et personnummer tildelt efter lovens § 3, stk. 1 eller 2, eller regler udstedt i medfør af stk. 9, med de oplysninger, der er anført i bilag 1 til loven.

I bilag 1 til CPR-loven, der fastlægger dataindholdet i CPR, er følgende anført om registrering af fødested i CPR, jf. bilag 1, nr. 4:

”Fødselsregistreringsoplysninger: Fødselsregistreringssted, dvs. aktuelle navn for sogn eller fødeland, eventuel verdensdel, hvor registrerede oplysninger findes, samt fødselsdato og køn. Tidligere fødselsregistreringsoplysninger bevares i CPR (historisk).”

Bilaget til CPR-loven har status af lov.

Efter den gældende affattelse af bilag 1, nr. 4, til CPR-loven forstås således ved fødselsregistreringssted det ”aktuelle navn for sogn eller fødeland, eventuel verdensdel, hvor registrerede oplysninger findes”.

Bilag 1 til CPR-loven fik sin nuværende udformning ved CPR-loven fra år 2000. Der er ikke i forarbejderne til CPR-loven, jf. FT 1999-2000, Tillæg A, L3 som fremsat, oplysninger til belysning af registrering af fødested i CPR, men det er i de specielle bemærkninger til § 4, stk. 1, anført, at efter den foreslåede bestemmelse kan der aldrig registreres flere oplysninger i

UDKAST

CPR end dem, der er angivet i bilag 1 til loven, jf. FT 1999-2000, Tillæg A, L3 som fremsat, s. 41.

I ministeriets gældende vejledning nr. 9273 af 14. juni 2013 om folkestyring er om registrering af fødested for personer født i udlandet bl.a. anført, at der for personer født i udlandet som udgangspunkt registreres landet, hvor fødslen har fundet sted. Hvis der fremsættes ønske om registrering af en anden betegnelse end landenavnet, kan kommunen tilbyde i stedet at registrere en større geografisk enhed (verdensdel), der omfatter fødselsstedet, og for hvilken der findes en myndighedskode. Myndighedskoderne kan ses i CPR og på CPR-kontorets hjemmeside: www.cpr.dk.

Det er anført, at stedbetejnelsen for fødsler både i Danmark og i udlandet altid er den aktuelle betegnelse for det sted, hvor registreringsmyndigheden befinder sig, og således ikke betegnelsen, der gjaldt på fødselsregistreringstidspunktet.

Det er endvidere anført, at der i et særligt felt i CPR kaldet »fødestedstekst« kan ske en supplerung af oplysningerne om fødselsregistreringssted. Ligeledes er anført, at en person, der er født i udlandet, hvis vedkommende har bevaret den aktuelle landebetejnelse for fødselsregistreringsstedet, i fødestedsteksten kan få registreret en tidligere geografisk betegnelse for landet, en nuværende eller tidligere betegnelse for en del af et land, eller en nuværende eller tidligere betegnelse for en by. Som eksempler er nævnt, at Storbritannien som fødselsregistreringssted kan suppleres med Gibraltar som fødestedstekst, Israel suppleres med Palæstina eller med Jerusalem, og Polen suppleres med Freistadt Danzig.

Det er anført, at registreringen i fødestedsteksten ofte vil blive videregivet til de myndigheder, der fra CPR modtager oplysninger om fødselsregistreringsstedet, således at myndigheden har mulighed for at anvende fødestedsteksten i stedet for fødselsregistreringsstedet, f.eks. på legitimationspapirer, som udstedes af denne. Det er anført, at registreringen i fødestedsteksten tidligere blev anvendt ved udstedelse af pas, hvis der blev fremsat ønske herom, men at Rigspolitiet med virkning fra den 1. januar 2012 har besluttet at anvende registreringen i feltet for fødselsregistreringssted ved udstedelse af pas.

Den anførte bemærkning i ministeriets vejledning vedrørende muligheden for at supplere Israel med Palæstina mv. er ordret gengivet i ministeriets

UDKAST

tidligere vejledninger om folkeregistreringer. Der er ikke oplyst nærmere om baggrunden herfor eller om rækkevidden af det anførte.

CPR er rent teknisk indrettet således, at kommunernes registrering af fødselsregistreringsstedet sker i et særligt felt på grundlag af de koder og landebetegnelser, som Indenrigs- og Boligministeriet har fastsat. Fødestedstekstfeltet er derimod et fritekstfelt.

Efter den praksis, der gælder i dag for angivelse af fødselsregistreringssted i CPR, skal et land anerkendes som stat af Danmark for at kunne angives som fødselsregistreringssted. Et land vil derfor først blive tildelt en landekode i CPR-systemet, hvis området anerkendes som en selvstændig stat af Danmark. Som anført vil der i fødestedstekstfeltet, som er et fritekstfelt, kunne ske en supplerende registrering vedrørende fødselsregistreringsstedet, f.eks. en by, et område i en stat m.v.

Indenrigs- og Boligministeriet finder, at det giver anledning til tvivl, hvorledes fødselsregistrering for personer født i Palæstina, dvs. Gaza, Vestbredden og Østjerusalem, skal angives i feltet ”fødselsregistreringssted” i CPR, idet det ikke ses at være muligt at angive et fødeland i overensstemmelse med bilag 1 til CPR-loven. CPR-kontoret finder ikke, at det for personer, som er født i Palæstina mv., i almindelighed kan anses for korrekt at angive Israel som fødeland.

Omvendt er Palæstina ikke aktuelt folkeretligt anerkendt som en selvstændig stat af Danmark.

På baggrund af de oplysninger om praksis for angivelse af fødselsregistreringssted i CPR, som er gengivet ovenfor, finder ministeriet det rigtigst ud fra et forsigtighedsprincip at konkludere, at det vil kræve en ændring af CPR-lovens bilag 1, såfremt Palæstina mv. skal kunne anføres som fødselsregistreringssted i CPR med angivelse af en landekode.

3.2.1.2 Indenrigs- og Boligministeriets overvejelser

En række borgere af palæstinensisk herkomst har ved henvendelse til ministeriet udtrykt ønske om, at Palæstina kan registreres som fødested navnlig i pas, men også i CPR, idet oplysninger om fødested rent teknisk hentes fra CPR til brug for udstedelse af pas.

Fra politisk side har der været udtrykt utilfredshed med den gældende retsstilling. Spørgsmål om muligheden for at få Palæstina angivet som fødested

UDKAST

navnlig i pas, men også i CPR, har således været genstand for behandling i Folketinget i forbindelse med samrådsspørgsmål C stillet den 5. oktober 2017 til [justitsminister Søren Pape Poulsen \(KF\)](#), [økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille \(LA\)](#) og transport-, bygnings- og boligminister Ole Birk Olesen (LA), jf. Folketinget 2017-2018, REU alm. del, samrådsspørgsmål C, samt beslutningsforslag B 138, Folketinget 2018-2019 (1. samling).

Der er endvidere den 21. juli 2020 fremsat et borgerforslag ”Stop diskrimination af palæstinensiskfødte danskere, så de kan anføre Palæstina som fødselsregistreringssted i deres pas og kørekort”. Borgerforslaget havde ved dets slutdato den 17. januar 2021 4.424 støtter.

På baggrund af ovenstående sammenholdt med den omstændighed, at fødselsregistrering for så vidt angår personer, som er født i Palæstina, dvs. Gaza, Vestbredden og Østjerusalem, i dag giver anledning til en vis tvivl, jf. herved oven for afsnit 3.2.1.1, har Indenrigs- og Boligministeriet i samarbejde med Rigspolitiet og Justitsministeriet overvejet forskellige løsningsmodeller, der både tilgodeser borgernes ønske om at få anført et fødested i passet, som de kan identificere sig med, og som sikrer den nødvendige sikkerhed og tillid til det danske passystem.

Det er Rigspolitiets vurdering, at det er uhensigtsmæssigt at hente oplysningerne fra fritekstfeltet ”Fødestedstekst” i CPR til brug for udstedelse pas, som Rigspolitiet gjorde frem til 2012, idet feltet ikke understøtter de systemtekniske foranstaltninger, der sikrer korrekt og ensartet registrering på tværs af systemerne. En sådan ordning vil herudover betyde, at pasproducenten – som er en privat virksomhed – vil skulle foretage opdateringer manuelt med øget risiko for fejlregistrering.

Det er på den baggrund fundet, at den mest hensigtsmæssige løsning er at tilvejebringe hjemmel i CPR-loven til, at Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem kan registreres i CPR som fødested, såfremt disse områder kan anses for den aktuelle betegnelse for det sted, hvor registrerede oplysninger findes. Derved kan Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem anføres som fødested med en landekode i CPR, så data herfra kan overføres automatisk til pas.

Derved sikres, at de fremsatte ønsker til registrering af disse områder som fødested i pas, men også i CPR efterkommes, samtidig med at det der sikres ensartethed på tværs af systemerne i forhold til registrering af fødested.

Oplysninger om fødselsregistrering i CPR vil herudover kunne anvendes i andre sammenhænge, hvor der aftages oplysninger fra CPR.

3.2.1.3. Den foreslåede ordning

Forslaget om at tilvejebringe hjemmel til, at der som fødested i CPR kan registreres Palæstina, Gaza, Vestbredden eller Østjerusalem foreslås gennemført ved en ændring af CPR-lovens bilag 1, nr. 4, hvorved det anføres i bilag 1, nr. 4, at Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem kan anføres som fødselsregistreringssted i CPR, såfremt det sted, hvor registrerede oplysninger findes, kan henføres hertil.

Palæstina, dvs. Gaza og Vestbredden inklusiv Østjerusalem, afgrænses af den våbenstilstandslinje, der blev trukket i 1949 i kølvandet på krigen i 1948 mellem Israel og en række arabiske lande. Definitionen af Palæstina i denne lov er uden præjudice for andre spørgsmål vedrørende afgrænsningen af Palæstina.

Fødested i udlandet registreres i CPR af kommunen, når en person bopælsregistreres i CPR ved tilflytning fra udlandet. Fødested registreres herudover i CPR af en myndighed, der tildeler en person et såkaldt administrativt personnummer, hvilket i en række tilfælde sker forud for vedkommendes bopælsregistrering i CPR, f.eks. af Udlændingestyrelsen og SIRI ved meddelelse af opholdstilladelse.

Registrering af Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem som fødested i CPR vil på sædvanlig vis forudsætte, at vedkommende person kan godtgøre over for den myndighed, der skal registrere oplysninger om vedkommende i CPR, at den pågældende er født i det relevante område.

Personer, der er født i de palæstinensiske selvstyreområder, vil således som udgangspunkt skulle registreres i CPR med fødested som Palæstina, Gaza, Vestbredden eller Østjerusalem. Hvis der fremsættes anmodning om registrering af en anden betegnelse, kan kommunen tilbyde i stedet at registrere en større geografisk enhed (verdensdel), der omfatter fødselsstedet, og for hvilken der findes en myndighedskode. Det svarer til den gældende ordning for registrering af fødested, som er gengivet i den gældende vejledning om folkeregistrering, jf. herved afsnit 3.2.1.1.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets § 1, nr. 7 med tilhørende bemærkninger.

4. Økonomiske konsekvenser og implementeringskonsekvenser for det offentlige

Lovforslaget vurderes samlet set ikke at få økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning for det offentlige. I forhold til de forslag, der har sammenhæng med den foretagne undersøgelse af kvaliteten af bopælsregistreringen i CPR, er der tale om forslag, som først og fremmest har positive konsekvenser for kommunerne, idet forslagene går ud på at give kommunerne nogle flere redskaber i forhold til at oplyse sager, hvor der er en formodning for, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret i CPR. Der er tale om redskaber, som kommunerne har efterspurgt, og som kommunerne i forvejen kender til gennem det eksisterende samarbejde med andre kommuner i ICS-centrene, henholdsvis har erfaring med på området med kontrol af ydelser. I forhold til forslaget om at give kommunerne mulighed for at overlade opgaver til en anden kommune i et ICS vedrørende registrering i CPR af fremtidig udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse, vil dette forslag kunne indebære en administrativ lettelse for de kommuner, som vælger at gøre brug af denne mulighed, idet forslaget giver mulighed for at registrere en udrejse umiddelbart i tilfælde, hvor kommunerne i dag ofte efterfølgende bruger tid og ressourcer på at undersøge og behandle udrejsesagen som følge af, at borgere, f.eks. udenlandske studerende og arbejdstagere, glemmer at anmelde udrejsen. I forhold til forslaget om at regulere den kommunale pligt til en forebyggende og kontrollerende indsats med henblik på at sikre korrekt bopælsregistrering er der tale om at lovfæste en allerede eksisterende forpligtelse, hvilket ikke vurderes at have økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser for kommunerne.

I forhold til forslaget om at give mulighed for at få registreret Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem som fødselsregistreringssted i CPR vurderes dette forslag ikke at have nævneværdige økonomiske konsekvenser eller implementeringskonsekvenser af betydning for det offentlige. I forhold til en myndigheds sagsbehandling i forbindelse med registrering af fødested i CPR ved tildeling af personnummer bemærkes, at personer, som f.eks. fremadrettet indrejser her til landet og i den forbindelse vil skulle registreres med et fødested i CPR, vil skulle registreres med en af de anførte betegnelser, såfremt den aktuelle betegnelse for fødestedet kan henføres hertil. Herudover må forventes, at en mindre personkreds vil have ønske om at ændre deres registrering af fødested til en af de nævnte betegnelser ved henvendelse herom til kommunerne.

I relation til principperne for digitaliseringsklar lovgivning opfylder forslaget princippet om klare og enkle regler, men forslaget opfylder ikke princippet om automatisk sagsbehandling, idet der i vidt omfang er tale om regulering af processer, som indgår i allerede eksisterende sagsbehandlingsprocedurer i kommunerne, som ikke er baseret på automatiske sagsprocesser. I forhold til principperne om digital kommunikation henholdsvis tryk og sikker datahåndtering giver forslagene ikke anledning til særskilte bemærkninger herom, idet det vil være de almindelige regler for sikker digital kommunikation henholdsvis datahåndtering, som vil være gældende. De øvrige principper for digitaliseringsklar lovgivning vurderes ikke relevante for forslaget.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget forventes samlet set at medvirke til en forbedring af kvaliteten i bopælsregistreringen i CPR. Den forbedrede datakvalitet forventes at have visse mindre positive økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet, som i vidt omfang aftager data om bl.a. bopæl fra CPR.

Forslaget om at give kommunerne mulighed for i visse tilfælde at indhente oplysninger om kontoudtog fra pengeinstitutter henholdsvis oplysninger om bopæl fra arbejdsgivere har konsekvenser for erhvervslivet, idet pengeinstitutter og arbejdsgivere på kommunernes forespørgsel derved forpligtes til at afgive sådanne oplysninger til kommunerne til belysning af en bopælssag. Henset til, at adgangen for kommunerne til at indhente sådanne oplysninger er begrænset til tilfælde, hvor de eksisterende muligheder i CPR-loven for sagsoplysning ikke kan medvirke til en afklaring af en persons bopælsforhold, og henset til, at de oplysninger, der er tale om at afgive, er relativt enkle, og som for så vidt angår pengeinstitutter af en karakter, som er velkendte fra det ydelsesmæssige kontrolområde, er det vurderingen, at forslaget ikke har nævneværdige økonomiske og administrative konsekvenser i forhold til erhvervslivet mv.

Principperne for agil erhvervsrettet regulering vurderes ikke at være relevante.

Erhvervsstyrelsens Område for Bedre Regulering (OBR) vurderer, at lovforslaget medfører administrative konsekvenser for erhvervslivet. Disse konsekvenser vurderes [samlet] at være under 4 mio. kr., hvorfor de ikke kvantificeres nærmere.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Forslaget om, at borgere får mulighed for i et ICS at få behandlet en fremtidig udrejse i forbindelse med deres indrejse, forventes at have positive administrative konsekvenser for disse borgere, der herved fritages for i forbindelse med den senere udrejse at anmelde denne til kommunen. Lovforslaget er herved udtryk for god borgerservice over for en gruppe af borgere, f.eks. udenlandske arbejdstagere og studerende, som kan opleve sproglige og forståelsesmæssige barrierer i forhold til kravet om anmeldelse af udrejse i forbindelse med, at de pågældende fraflytter landet.

I forhold til forslaget om at give mulighed for at få registreret Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem som fødselsregistreringssted i CPR vurderes dette forslag at have positive administrative konsekvenser for borgere, hvis fødested kan henføres til et af disse områder, idet de pågældende vil skulle registreres med en af de anførte betegnelser som fødested i CPR og dermed også i deres pas, typisk i forbindelse med indrejse, ligesom det må forventes, at en mindre personkreds vil have ønske om at ændre deres registrering af fødested ved henvendelse herom til kommunerne. Forslaget efterkommer bl.a. et ønske fra borgere, som er født i de pågældende områder.

7. Klima- og miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen klima- og miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til lovforslag har i perioden fra den 29. juni 2021 til den 18. august 2021 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer m.v.: ATP, Advokatrådet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, BL- Danmarks Almene Boliger, Borgerservice Danmark, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Erhverv, Dansk Industri, Danske Regioner, Datatilsynet, FH- Fagbevægelsens Hovedorganisation, Finans Danmark, Institut for Menneskerettigheder, KL og Rigsombudsmanden i Grønland.

UDKAST

10. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang/Hvis nej, an- før »Ingen«)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Positive konsekvenser for kommunerne ved tilvejebringelse af yderligere kontrolredskaber i sager om bopælsregistrering i CPR, samt adgang til delegation i visse udrejsesager.	Ingen af betydning
Implementeringskonsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Mindre administrative konsekvenser i forbindelse med besvarelse af kommunernes anmodning om udlevering af oplysninger arbejdsgivere og pengeinstitutter.
Administrative konsekvenser for borgerne	Positive konsekvenser forbundet med muligheden for at anmelde en fremtidig udrejse samtidig med behandlingen i et ICS af anmeldelse af indrejse. Herudover positive konsekvenser ved adgangen til at få registreret Palæstina m.m. i CPR som fødested.	Ingen af betydning
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ingen EU-retlige aspekter.	
Er i strid med de principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering/	Ja	Nej X

UDKAST

Går videre end minimumskrav i EU-regulering (sæt X)	
---	--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter CPR-lovens § 6, stk. 3, afgør kommunalbestyrelsen, om en anmeldt flytning opfylder betingelserne for at blive registreret, jf. lovens kapitel 4-6. Kommunalbestyrelsen må ikke registrere en person på en adresse, hvis der er tvivl om, hvorvidt vedkommende bor eller opholder sig der, jf. lovens § 6, stk. 1 og 2, men skal først undersøge sagen, herunder ved anvendelse af reglerne i § 10, stk. 2 og 3. Kommunalbestyrelsen kan anvende bestemmelsen i § 10, stk. 2, nr. 2, ved enhver anmeldelse af flytning til en adresse, hvor der i forvejen er registreret andre.

I CPR-lovens § 10, stk. 1, er det bestemt, at en kommunalbestyrelse, der får en formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, skal undersøge sagen for at rette eventuelle fejl.

I CPR-lovens § 10, stk. 2, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold ud over de oplysninger, som den har adgang til efter anden lovgivning, kan afkræve følgende oplysninger:

- 1) En nærmere redegørelse fra vedkommende selv om dennes bopælsforhold.
- 2) En erklæring fra husejer eller lejer om, hvem der flytter til eller fra dennes ejendom eller lejlighed, samt om, hvem der bor eller opholder sig i ejendommen eller lejligheden.
- 3) Oplysninger fra virksomheder, der er pålagt befordringspligt efter postloven, private tele- og forsyningsselskaber, private boligselskaber og -foreninger, arbejdsløsheds-kasser, fagforeninger og pengeinstitutter med henblik på at fastlægge vedkommendes bopælsforhold.

I CPR-lovens § 10, stk. 3, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold kan indhente oplysninger i

UDKAST

elektronisk form fra andre offentlige myndigheder. Oplysningerne kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Efter CPR-lovens § 12, stk. 4, kan kommunalbestyrelsen nægte at modtage flytteanmeldelser tidligere end 4 uger før den angivne flyttedato. Hvis kommunalbestyrelsen har en formodning om, at den anmeldte flytning ikke er korrekt, kan den til brug for sin stillingtagen anvende reglerne i § 10, stk. 2 og 3.

Ved lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det i CPR-lovens § 10 at indsætte to nye stykker som stk. 3 og 4, hvorved kommunernes får yderligere kontrolredskaber i sager om bopælsregistrering i CPR.

Efter det nye foreslåede stk. 3, vil kommunalbestyrelsen til brug for behandlingen af sager efter kapitel 3-6 om bopælsregistrering i CPR kunne få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister.

Efter det nye foreslåede stk. 4, vil kommunalbestyrelsen, hvis oplysninger, som kommunalbestyrelsen har adgang til efter anden lovgivning, eller som kommunalbestyrelsen har indhentet efter stk. 2 og 3, ikke medfører en afklaring af vedkommendes bopælsforhold, som kan danne grundlag for en afgørelse herom, uden samtykke fra den, hvis bopælsforhold undersøges, kunne indhente oplysninger om vedkommendes bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold. Er den registrerede ikke i et aktuelt ansættelsesforhold, vil kommunen kunne indhente oplysningerne fra vedkommendes seneste arbejdsgiver.

De gældende bestemmelser i CPR-lovens § 10, stk. 3 og 4, bliver derved til stk. 5 og 6.

Ved lovforslagets § 1, nr. 1, foreslås det at ændre henvisningen i CPR-lovens § 6, stk. 3, 2. pkt., og § 12, stk. 4, 2. pkt., således at »§ 10, stk. 2 og 3« ændres til »§ 10, stk. 2-5«.

Derved vil de udvidelser af kommunernes muligheder for kontrol i sager om bopælsregistrering i CPR, der er foreslået i lovforslagets § 1, nr. 2, i overensstemmelse med formålet hermed, ikke alene kunne finde anvendelse i en

UDKAST

sag, som kommunen behandler efter CPR-lovens § 10, stk. 1, men vil tillige kunne finde anvendelse ved enhver anmeldelse af flytning, hvor kommunen finder, at der er tvivl om, hvorvidt den anmeldte flytning er korrekt, jf. CPR-lovens § 6, stk. 3, og CPR-lovens § 12, stk. 4.

Den foreslåede ændring i lovforslagets § 1, nr. 1, er herudover en konsekvensændring som en følge af, at de gældende bestemmelser i CPR-lovens § 10, stk. 3 og 4, bliver til stk. 5 og 6.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2. og pkt. 3.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2

Efter CPR-lovens § 6, stk. 1, skal kommunalbestyrelsen i CPR registrere enhver på dennes bopæl i kommunen, hvis vedkommende efter kapitel 4-6 skal være registreret her i landet. Kommunalbestyrelsen råder alene over bopælsregistrering af personer i egen kommune.

Det er almindeligt antaget, at kommunalbestyrelsen normalt ikke kan overlade myndighedsudøvelse til en anden myndighed, herunder en anden kommunalbestyrelse, medmindre der foreligger lovhjemmel.

Ved myndighedsudøvelse forstås bl.a. den del af den kommunale forvaltning, der består i at regulere borgernes retsforhold. En kommunes beslutning om bopælsregistrering af en person i CPR betragtes som en afgørelse i forvaltningslovens forstand og dermed som myndighedsudøvelse.

Ved lov nr. 1251 af 18. december 2012 om ændring af CPR-loven og sundhedsloven blev der i CPR-lovens § 6, stk. 9, indført hjemmel til, at en kommunalbestyrelse efter aftale helt eller delvist kan overlade opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR af personer, der tilflytter kommunen fra udlandet og betjenes i et ICS, til en anden kommunalbestyrelse, som i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR.

Som en afledt følge er det i CPR-lovens § 16, stk. 7, bestemt, at personer, der fra udlandet flytter til en kommune, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 6, stk. 9, har overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse til en anden kommunalbestyrelse, og som betjenes i et ICS, kan anmelde indrejse til kommunalbestyrelsen i den kommune, der i medfør af § 6, stk. 9, har fået

UDKAST

overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse i et ICS. Vedkommende person er ikke forpligtet til at anmelde indrejsen til et ICS, men kan vælge at anmelde indrejsen til bopælskommunen.

I CPR-lovens § 24, der regulerer anmeldelse af fraflytning til udlandet, er det i bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., bestemt, at vedkommende skal anmelde fraflytningen til bopælskommunen inden udrejsen.

Det følger af CPR-lovens § 24, stk. 5, jf. § 12, stk. 4, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen kan nægte at modtage en anmeldelse af udrejse tidligere end 4 uger før den anmeldte flyttedato. En kommune kan imidlertid vælge at modtage en anmeldelse af udrejse på et tidligere tidspunkt, hvis kommunen ønsker dette.

Der er ikke i CPR-loven hjemmel til, at en kommunalbestyrelse kan overlade opgaver vedrørende registrering af udrejse til en anden kommunalbestyrelse. Behandlingen af en anmeldelse af en fremtidig udrejse kan herudover ikke betragtes som en så integreret del af en stillingtagen til registrering af indrejse, at spørgsmålet herom er omfattet adgangen til delegation i CPR-lovens § 6 stk. 9.

En kommunalbestyrelse, som i medfør af CPR-lovens § 6, stk. 9, i et International Citizen Service varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR på vegne af en kommunalbestyrelse i en anden kommune, kan således ikke uden tilvejebringelse af lovhjemmel på vegne af denne anden kommunalbestyrelse samtidigt behandle og træffe afgørelse om en anmeldelse af fremtidig udrejse.

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås det i lovens § 6, *stk. 9*, at indsætte et 2. *pkt.* Efter det foreslåede 2. *pkt.* kan en kommunalbestyrelse, som efter CPR-lovens § 6, stk. 9, 1. *pkt.* har overladt opgaver til en anden kommunalbestyrelse, ligeledes til denne kommunalbestyrelse overlade opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse.

Derved kan en kommunalbestyrelse, der har overladt opgaver til anden kommunalbestyrelse i et ICS vedrørende registrering af indrejse, beslutte ligeledes at overlade opgaver til denne anden kommunalbestyrelse vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse. Ved den foreslåede bestemmelse

UDKAST

tilvejebringes således hjemmel til delegation for så vidt angår opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse.

Efter bestemmelsen er det en betingelse, at den delegerende kommunalbestyrelse har overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse til en anden kommunalbestyrelse i et International Citizen Service efter § 6, stk. 9. Det er endvidere en betingelse, at der er tale om opgaver vedrørende eventuel anmeldelse og registrering af en fremtidig udrejse, der behandles i forbindelse med anmeldelsen af en indrejse. Der kan således ikke efter bestemmelsen overlades opgaver vedrørende anmeldelse af udrejse, som foretages af en borger i et ICS uden, at det sker i forbindelse med borgerens anmeldelse af indrejse. Sådanne anmeldelser skal som hidtil behandles af bopælskommunen efter CPR-lovens § 24, stk. 1, 2. pkt.

Der kan ligeledes ikke efter bestemmelsen overlades opgaver vedrørende registrering af udrejse, der vedrører en periode, der ligger forud for anmeldelsen af den aktuelle indrejse, f.eks. hvor en person, der tidligere har boet i Danmark, ved anmeldelse af genindrejse betjenes i et ICS og i den forbindelse samtidigt ønsker at blive registreret som udrejst i en tidligere periode.

En kommune, der har overladt opgaver vedrørende behandling og registrering af udrejse til en anden kommune efter den foreslåede bestemmelse, vil til enhver tid kunne vælge at kalde delegationen tilbage og således fremover varetage opgaven selv. Den delegerende kommune vil herudover fortsat skulle varetage opgaven vedrørende eventuel registrering af fremtidig udrejse, hvis den pågældende person vælger ikke at gøre brug af den service, som ydes i et ICS i forbindelse med behandlingen af anmeldelse af indrejse.

Den delegerende kommunalbestyrelse kan fastsætte retningslinjer for varetagelsen af opgaven. Den delegerende kommunalbestyrelse har herudover som følge af sit fortsatte ansvar for varetagelsen af opgaven, en pligt – og dermed også ret – til at føre tilsyn med, hvorledes opgaven med bopælsregistrering i CPR varetages i den bemyndigede kommune. Tilsynspligten omfatter såvel overholdelse af lovgivningen vedrørende bopælsregistrering i CPR, som overholdelsen af eventuelle retningslinjer for opgavevaretagelsen udstedt af kommunalbestyrelsen. Den ansvarlige kommunalbestyrelse vurderer selv, hvorledes tilsynet skal føres, herunder hvilke foranstaltninger der skal indgå i tilsynet.

Omfanget af delegationen vil i aftalegrundlaget skulle aftales nærmere. Den delegerende kommunalbestyrelse vil kunne beslutte alene at overlade visse

UDKAST

dele af behandlingen af sager om registrering af fremtidig udrejse til en kommunalbestyrelse i en anden kommune i et ICS, f.eks. således at den kommune, der i et ICS har fået overladt opgaver vedrørende registrering af udrejse, alene skal vejlede om reglerne for anmeldelse af udrejse, eller tage imod en anmeldelse af fremtidig udrejse, men videregive denne til bopælskommunen med henblik på dennes videre behandling heraf.

Den kommune, der i et ICS, samtidigt med behandlingen af en anmeldelse af indrejse skal behandle en anmeldelse af fremtidig udrejse, skal behandle anmeldelsen om udrejse efter den indgåede aftale om delegation og CPR-lovgivningen, samt de retningslinjer for behandling af sager om anmeldelse af fremtidig udrejse, som er anført i ministeriets orienteringsbrev 2016/1 af 9. december 2016.

Som anført i orienteringsbrevet vil en kommune efter ministeriets opfattelse være forpligtet til at undersøge sagen inden den endelige registrering i CPR af udrejsen, hvis den anmeldte udrejsedato ligger mere end et år ude i fremtiden f.eks. ved at udsende en påmindelse om den anmeldte udrejse. Ved delegation har den delegerende kommune således ansvaret for, at der i aftalegrundlaget aftales sagsgange, der sikrer, at der ikke sker endelig registrering af udrejse i CPR uden forudgående kontakt til vedkommende person, hvis udrejsen ligger et år efter indrejsetidspunkt, uanset at den pågældende person på indrejsetidspunktet selv har anmeldt den fremtidige udrejse.

Den egentlige registrering i CPR af en fremtidig udrejse sker først på den anmeldte udrejsedato. CPR-systemet indeholder imidlertid mulighed for teknisk understøttelse af behandlingen af en anmeldelse af en fremtidig udrejse. Det er således muligt i CPR at registrere en fremtidig hændelse vedrørende f.eks. udrejse i funktionen ”Vent”. Kommunen kan registrere den fremtidige hændelse som en ufærdig hændelse, der kræver efterfølgende godkendelse af kommunen, før der sker endelig registrering i CPR af udrejsen på selve udrejsedatoen. Kommunen kan herudover registrere en fremtidig hændelse som en færdig hændelse, som derved registreres i CPR på selve udrejsedatoen uden yderligere behandling af kommunen. Hvis der efter en registrering af en såkaldt færdig hændelse i CPR sker efterfølgende ændringer i vedkommendes registrering i CPR, vil en færdig hændelse automatisk ændres til en ufærdig hændelse, hvorved kommunen skal forholde sig dertil. Kommunerne har herudover mulighed for at anføre i et notatfelt i CPR, at en person forventes at udrejse på et givet tidspunkt og samtidigt sætte en udløbsdato på notatet. Er der indsat et notat med en sådan udløbs-

UDKAST

dato, vil den aktuelle bopælskommune på udrejsetidspunktet modtage et avis i CPR 14 dage inden udløbsdatoen, således at kommunen kan tage stilling til den videre behandling af sagen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1. i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 3

Det følger af § 7, stk. 1, i lov om et indkomstregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 49 af 12. januar 2015 med senere ændringer, at kommunale og statslige myndigheder, anerkendte arbejdsløshedskasser og andre uden for de i lovens § 6 nævnte tilfælde kan få terminaladgang til indkomstregisteret, i det omfang de pågældende i henhold til anden lovgivning kan få sådan adgang.

Det lægges på den baggrund til grund, at kommunerne ikke kan få terminaladgang til indkomstregisteret til behandlingen af sager om bopælsregistrering efter CPR-loven uden udtrykkelig lovhjemmel dertil i CPR-loven.

Der findes ikke på nuværende tidspunkt en sådan udtrykkelig hjemmel i CPR-loven.

Indenrigs- og Boligministeriet har antaget, at en kommune efter gældende ret f.eks. kan forespørge Skatteforvaltningen, om der for nærmere bestemte personer har været registreret indkomst i indkomstregistret i en periode på f.eks. 3 eller 6 måneder, ligesom en kommune efter gældende ret kan anvende oplysninger fra indkomstregistret, som kommunen har indhentet til brug for kontrol i f.eks. sociale ydelsessager efter retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 5 til brug for behandlingen af en bopælssag efter CPR-loven. I alle tilfælde skal formålsbegrænsningsprincippet i databeskyttelsesforordningens art. 5, stk. 1, litra b, og databeskyttelseslovens § 5 iagttages ved indhentelse og videregivelse af oplysninger fra indkomstregistret.

For nærmere vedrørende kommunernes adgang til oplysninger fra indkomstregistret henvises til pkt. 3.1.2.1. i de almindelige bemærkninger.

Det er bestemt i CPR-lovens § 6, stk. 3, at kommunalbestyrelsen afgør, om en anmeldt flytning opfylder betingelserne for at blive registreret, jf. kapitel 4-6. Kommunalbestyrelsen må ikke registrere en person på en adresse, hvis der er tvivl om, hvorvidt vedkommende bor eller opholder sig der, jf. § 6, stk. 1 og 2, men skal først undersøge sagen, herunder ved anvendelse af reglerne i § 10, stk. 2 og 3.

UDKAST

I CPR-lovens § 10, stk. 1, er det bestemt, at en kommunalbestyrelse, der får en formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, skal undersøge sagen for at rette eventuelle fejl.

I CPR-lovens § 10, stk. 2, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold ud over de oplysninger, som den har adgang til efter anden lovgivning, kan afkræve følgende oplysninger:

- 1) En nærmere redegørelse fra vedkommende selv om dennes bopælsforhold.
- 2) En erklæring fra husejer eller lejer om, hvem der flytter til eller fra dennes ejendom eller lejlighed, samt om, hvem der bor eller opholder sig i ejendommen eller lejligheden.
- 3) Oplysninger fra virksomheder, der er pålagt befordringspligt efter postloven, private tele- og forsyningsselskaber, private boligselskaber og -foreninger, arbejdsløshedskasser, fagforeninger og pengeinstitutter med henblik på at fastlægge vedkommendes bopælsforhold.

På baggrund af behandlingen i 2000 af forslaget til lov om Det Centrale Personregister, hvor CPR-lovens § 10, stk. 2, fik sin udformning, er det ministeriets opfattelse, at der med CPR-lovens § 10, stk. 2, er gjort udtømmende op med, hvilke private en kommune kan rette henvendelse til i sag om bopælsregistrering i CPR med henblik på at oplyse sagen, også uanset om vedkommende samtidig oplyses om, at vedkommende person ikke har pligt til at svare.

Efter ministeriets opfattelse har kommunalbestyrelsen således ikke adgang til yderligere at indhente oplysninger fra private til brug for behandlingen af en bopæls sag, ud over fra de private anført i CPR-lovens § 10, stk. 2.

En adgang for kommunerne til at rette henvendelse til andre private end de i CPR-lovens § 10, stk. 2, anførte til brug for oplysning af en sag vedrørende bopælsregistrering i CPR forudsætter således tilvejebringelse af hjemmel dertil i CPR-loven.

For en nærmere beskrivelse af baggrunden herfor henvises til pkt. 3.1.3.1. i de almindelige bemærkninger.

Med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det at indsætte et nyt *stk. 3*, i CPR-lovens § 10. Efter det foreslåede *stk. 3* kan kommunalbestyrelsen til brug

UDKAST

for behandlingen af sager efter kapitel 3-6 om bopælsregistrering i CPR få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister.

Den foreslåede bestemmelse vil medføre, at kommunerne kan anmode Skatteforvaltningen om terminaladgang til indkomstregisteret til brug for behandlingen af sager om bopælsregistrering i CPR. Derved kan kommunerne selv indhente oplysninger fra indkomstregisteret i stedet for at skulle rette henvendelse til Skatteforvaltningen herom.

Terminaladgangen til indkomstregisteret vil kunne anvendes til at indhente oplysninger som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

De oplysninger, der kan være relevante at indhente fra indkomstregisteret til brug for en sag om bopælsregistrering i CPR, vil være oplysninger om indtægtsforhold, som f.eks. kan vise, at en person har været uden indtægt i en vis periode, hvilket særligt for udenlandske arbejdstagere kan give en formodning om, at den pågældende ikke længere opholder sig her i landet. Oplysninger om indkomstforhold vil være relevante i oplysningen af en konkret sag om en persons bopælsregistrering i CPR, men vil også være relevante i forbindelse med kommunernes generelle kontrol med bopælsregistreringen i CPR.

Det vil herudover i en sag om en konkret persons bopælsregistrering i CPR kunne være relevant at indhente oplysninger om vedkommendes arbejdsgiver eller seneste aktuelle arbejdsgiver, såfremt kommunen i medfør af det i lovforslagets § 1, nr. 3, nye foreslåede § 10, stk. 4, kan rette henvendelse til arbejdsgiveren.

Efter § 14, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 906 af 26. juni 2018 om et indkomstregister kan myndigheder og andre indhente oplysninger fra indkomstregisteret via webservice opslag eller advisordninger, hvis de efter § 7, stk. 1, i lov om et indkomstregister har adgang hertil, og hvis de med Skatteforvaltningen har indgået aftale herom, jf. § 7, stk. 4, i lov om et indkomstregister.

Dataudvekslingen mellem de myndigheder m.v., som har adgang til oplysninger i indkomstregisteret, og indkomstregisteret foregår i et offentligt standardformat fastsat af Skatteforvaltningen efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen i en kommunikationsløsning, der sikrer autenticitet, integritet, uafviselighed og fortrolighed, jf. § 15, stk. 1, i bekendtgørelsen om et

UDKAST

indkomstregister. Det følger af bekendtgørelsens § 15, stk. 2, at sikkerhedsforskrifter og –procedurer som opfylder kravene efter § 15, stk. 1, omfatter dels sådanne, som fremgår af databeskyttelsesforordningen, dels sådanne som fastlægges i forbindelse med indgåelse af aftaler efter § 7, stk. 4, i lov om et indkomstregister mellem den pågældende myndighed m.v. og Skatteforvaltningen.

Efter tilvejebringelse af lovhjemmel for kommunerne til terminaladgang til indkomstregisteret skal kommunerne således indgå en abonnementsaftale med Udviklings- og Foreklingsstyrelsen for at få adgang til indkomstoplysningerne i eIndkomst Udstilling. Ved indgåelse af aftalen sikres, at kommunerne kun får adgang til netop de relevante og nødvendige oplysninger for kommunernes opgave med kontrol med bopælsregistreringen efter CPR-loven.

Med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det herudover at indsætte et nyt *stk. 4*, i CPR-lovens § 10. Efter det foreslåede *stk. 4*, kan kommunalbestyrelsen, såfremt oplysninger, som kommunalbestyrelsen har adgang til efter anden lovgivning, eller som kommunalbestyrelsen har indhentet efter *stk. 2* og efter det foreslåede nye *stk. 3*, ikke medfører en afklaring af vedkommendes bopælsforhold, som kan danne grundlag for en afgørelse herom, uden samtykke fra den, hvis bopælsforhold undersøges, indhente oplysninger om vedkommendes bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold. Er den registrerede ikke i et aktuelt ansættelsesforhold, kan kommunen indhente oplysningerne fra vedkommendes seneste arbejdsgiver.

Det foreslåede nye *stk. 4*, vil medføre, at kommunerne til brug for oplysningen af en sag om en persons bopælsregistrering i CPR under visse betingelser uden den pågældendes samtykke kan indhente oplysninger om vedkommendes bopælsforhold fra vedkommendes aktuelle eller seneste arbejdsgiver henholdsvis bankkontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold.

Med den foreslåede bestemmelse normeres kommunernes sagsbehandling, således at en kommune skal have udtømt de muligheder, kommunen har for at oplyse sagen efter CPR-lovens § 10, stk. 2, og det nye foreslåede § 10, stk. 3, før kommunen kan bringe det foreslåede § 10, stk. 4, i anvendelse.

UDKAST

Det vil således være en forudsætning for at benytte adgangen til at indhente oplysninger om vedkommendes bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, at de oplysninger, som kommunen har adgang til efter anden lovgivning, eller som kommunen har indhentet efter CPR-lovens § 10, stk. 2, og det nye foreslåede stk. 3, ikke medfører en afklaring af vedkommendes bopælsforhold, som kan danne grundlag for en afgørelse herom. Såfremt kommunen på baggrund af oplysninger indhentet efter anden lovgivning, CPR-lovens § 10, stk. 2, og det nye foreslåede stk. 3, kan træffe afgørelse om ændret registrering af en persons bopælsforhold henholdsvis afgørelse om, at der ikke er grundlag for at ændre en persons bopælsregistrering, er der ikke efter den foreslåede bestemmelse hjemmel til at indhente oplysninger om bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut.

Kun såfremt kommunen efter at have oplyst sagen efter CPR-lovens § 10, stk. 2, og det nye foreslåede § 10, stk. 3, finder, at der fortsat er en begrundet tvivl om en persons bopælsregistrering i CPR, men ikke finder, at sagen er fuldt tilstrækkeligt belyst til, at der på det foreliggende grundlag kan træffes afgørelse herom, kan kommunen benytte adgangen i den foreslåede § 10, stk. 4, til at rette henvendelse til den pågældendes arbejdsgiver for at få oplysninger om vedkommendes bopælsforhold eller bede den pågældendes pengeinstitut om at fremsende bankkontoudtog, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold.

En kommune skal således forud for anvendelse af det foreslåede stk. 4, have oplyst sagen i så vid udstrækning som muligt ved at udnytte kontrolredskaberne i CPR-lovens § 10, stk. 2, og det nye foreslåede § 10, stk. 3, fuldt ud.

Kommunen skal således have benyttet sig af adgangen i CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 1, til afkræve vedkommende person en redegørelse for dennes bopælsforhold. Derved får den pågældende person mulighed for selv at fremkomme med oplysninger til sagen, der overflødiggør brugen af adgangen til at kontakte vedkommendes arbejdsgiver eller indhente bankkontoudtog fra vedkommendes pengeinstitut.

Kommunen skal herudover, hvis det er relevant i den konkrete sag, have udnyttet adgangen i CPR-lovens § 10, stk. 2, nr. 2, til at indhente en erklæring fra husejer eller lejer om, hvem der flytter til eller fra dennes ejendom eller lejlighed, samt om, hvem der bor eller opholder sig i ejendommen eller lejligheden (logiværtserklæring).

UDKAST

Kommunen skal ligeledes have benyttet adgangen i den gældende § 10, stk. 2, nr. 3, til f.eks. at indhente oplysninger om vand- og strømforbrug i de relevante boliger, oplysninger fra private boligselskaber og – foreninger m.m., hvis det er relevant i den konkrete sag.

Kommunen skal ydermere have indhentet oplysninger om indkomstforhold fra indkomstregisteret efter det foreslåede nye stk. 3, hvis det er relevant.

Kommunen skal herudover have overvejet, om andre offentlige myndigheder kan være i besiddelse af relevante oplysninger til belysning af den pågældende persons ophold. I givet fald skal kommunen have anmodet om at få disse oplysninger udleveret fra vedkommende offentlige myndighed efter forvaltningslovens §§ 28-32 forud for anvendelsen af det foreslåede nye stk. 4. Som et eksempel kan nævnes regionernes oplysninger om brug af sundhedsydelse, der i en sag om udrejse kan medvirke til at belyse, om den pågældende person opholder sig her i landet,

Som enhedsforvaltning har kommunen herudover mulighed for – inden for rammerne af databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven – at anvende oplysninger, som kommunen i forvejen er i besiddelse af, også i andre grene af forvaltningen, til brug for løsning af kommunens opgaver efter lovgivningen, herunder i forbindelse med kommunens kontrol af korrekt bopælsregistrering i CPR. Anvendelsen af hjemlen i det foreslåede stk. 4, forudsætter således også, at kommunen forud herfor skal have undersøgt, om kommunen selv er i besiddelse af oplysninger, der kan belyse den pågældendes bopælsforhold, f.eks. oplysninger der er indhentet til brug for en sag efter sociallovgivningen.

Oplysning om, hvilken adresse en arbejdsgiver har registreret vedrørende en person, kan f. eks. være relevant i en sag, hvor en person er registreret som værende uden fast bopæl i CPR, er registreret på en adresse i en mindre bolig sammen med en række andre personer eller er registreret i bolig, der ligger langt fra vedkommendes arbejde, men hvor kommunen har en formodning om, at vedkommende reelt opholder sig på en bestemt adresse her i landet, f.eks. på adressen hvor vedkommendes tidligere samlever og børn er registreret. Oplysningen kan også være relevant i sager, hvor kommunen har en formodning om, at en udenlandsk arbejdstager efter et tidligere kortvarende ansættelsesforhold ikke længere opholder sig her i landet, f.eks. au-pairs eller sæsonarbejdere, og hvor kommunen har en forventning om, at den tidligere arbejdsgiver er bekendt med, om vedkommende er udrejst.

UDKAST

Bankkontooplysninger kan være af væsentlig betydning i sager om registrering af udrejse, hvor en kommune har en formodning om, at en person, det være sig en udenlandsk statsborger eller en dansk statsborger, opholder sig så meget i udlandet, at vedkommende skal være registreret som udrejst i CPR, men hvor den pågældende person over for kommunen gør gældende at opholde sig her i landet. I en sådan situation kan bankkontoudskrifter, der viser et dagligt forbrug/hævninger i udlandet eller en manglende brug af et kontokort til betaling af daglige fornødenheder her i landet, understøtte kommunens formodning om, at personen opholder sig i udlandet i et sådant omfang, at denne skal være registreret som udrejst i CPR. Bankkontooplysninger kan på samme måde være relevante i en sag om registrering af indrejse eller annullation heraf, hvor en person gør gældende, at vedkommende opholder sig her i landet i et sådant omfang, at denne kan blive registreret som indrejst, men hvor bankkontooplysningerne ikke understøtter dette.

Bankkontooplysninger kan også være væsentlige i sager vedrørende indenlandske flytninger, hvor en person angiver at bo på én adresse, men hvor oplysningerne om vedkommendes hævninger viser, at vedkommende løbende anvender sit bankkort i en anden del af landet i nærheden af en adresse, hvor kommunen har en formodning om, at vedkommende reelt bor, hvorimod vedkommende ikke anvender sit bankkort i det område, hvor den pågældende er registreret med bopæl i CPR.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.2. og pkt. 3.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4

Efter CPR-lovens § 6, stk. 3, varetager kommunerne behandlingen af flytteanmeldelser og skal i den forbindelse sikre, at der ikke sker registrering i CPR af en anmeldt flytning, hvis der er tvivl om, hvorvidt den anmeldte flytning er korrekt.

Efter CPR-lovens § 10, stk. 1, skal en kommunalbestyrelse, der får en formodning om, at en person ikke er korrekt bopælsregistreret, undersøge sagen for at rette eventuelle fejl.

Det er herudover fast antaget, at kommunerne på ulovbestemt grundlag er forpligtede til at varetage både en forebyggende og kontrollerende indsats for at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

UDKAST

For at forebygge ukorrekte bopælsregistreringer skal kommunerne tilrettelægge sagsgange og procedurer, der sikrer, at kommunerne i så høj grad som muligt bliver opmærksomme på, om der er forhold, der generelt giver en sådan tvivl om, hvorvidt en anmeldt flytning er korrekt, at denne skal undersøges nærmere før kommunens accept heraf.

Ud over den forebyggende indsats er en kommune forpligtet til at varetage en generel kontrollerende indsats på områder, som kommunen erfaringsmæssigt ved, kan give anledning til formodninger om ukorrekte bopælsregistreringer i CPR.

Som en følge af det kommunale selvstyre tilrettelægger kommunerne selv den forebyggende og kontrollerende indsats med henblik på at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

Som anført under pkt. 3.1.4.1. har den daværende økonomi- og indenrigsminister i et brev af 23. april 2019 til landet borgmestre bl.a. tilkendegivet nogle minimumsstandarder for kommunernes tilrettelæggelse af den forebyggende og kontrollerende indsats. Det er i brevet bl.a. tilkendegivet, at en acceptabel løbende kontrolindsats efter det daværende Økonomi- og Indenrigsministeriums opfattelse indebærer, at kommunen som minimum hver 3. måned kontrollerer bopælsregistreringen i CPR – herunder særligt for så vidt angår udenlandske studerende og arbejdstagere

Det er således Indenrigs- og Boligministeriets opfattelse, at kommunerne allerede efter gældende ret – på ulovbestemt grundlag – ikke er fuldstændigt frit stillet i forhold til tilrettelæggelsen af den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR, men er underlagt visse minimumsstandarder for tilrettelæggelse af opgaven, som har til formål at sikre, at CPR vedvarende er korrekt udvisende i forhold til bopælsregistrering af personer.

Med lovforslaget § 1, nr. 4, foreslås det, at der efter lovens § 10 indsættes en ny bestemmelse § 10 a, hvori det bestemmes, at kommunalbestyrelsen varetager den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.

Forslaget er således en lovfæstelse af den allerede – på ulovbestemt grundlag - gældende kommunale forpligtelse til at varetage en forebyggende og kontrollerende indsats.

UDKAST

Forslaget er ikke udtryk for en ændring af gældende ret, men alene en lovfæstelse af den allerede gældende retstilstand. Kommunerne skal således fortsat under hensyn til det kommunale selvstyre tilrettelægge opgaven med at varetage den forebyggende og kontrollerende indsats, idet kommunerne dog er underlagt visse minimumsstandarder for tilrettelæggelse af opgaven, som har til formål at sikre, at CPR vedvarende er korrekt udvisende i forhold til bopælsregistrering af personer.

Kommunalbestyrelserne skal således sikre, at der er både de tilstrækkelige og fornødne ressourcer til at varetage opgaven med behandlingen af flytteanmeldelser. Der skal endvidere tilrettelægges sagsgange og procedurer, der sikrer, at kommunerne i så høj grad som muligt bliver opmærksomme på, om der er forhold, der generelt medfører tvivl om, hvorvidt en anmeldt flytning er korrekt og derfor ikke må registreres i CPR uden yderligere oplysning af sagen.

Indenlandske flytninger og anmeldelse af udrejse anmeldes som udgangspunkt digitalt af borgerne og behandles af hovedparten af kommunerne i det kommunale flyttesystem E-flyt, hvor nogle anmeldte indenlandske flytninger henholdsvis anmeldte udrejser på baggrund af kommunens fastsatte kriterier herom umiddelbart registreres i CPR uden manuel sagsbehandling. Enhver registrering af anmeldt flytning i CPR er imidlertid en forvaltningsretlig afgørelse, hvorved kommunen har truffet afgørelse om at acceptere den anmeldte flytning, også uanset at den anmeldte flytning ikke er blevet undergivet manuel sagsbehandling. En kommune opfylder således efter ministeriets opfattelse ikke forpligtelsen til en generel forebyggende kontrol, hvis kommunens system til behandlingen af flytteanmeldelser er indrettet således, at alle anmeldte flytninger uden videre accepteres af kommunen og dermed registreres i CPR.

Til brug for den forebyggende kontrol skal kommunerne således f.eks. i E-flyt opsætte kriterier for, hvornår en anmeldt flytning på baggrund af kommunens generelle erfaringer m.v. skal udtages til nærmere sagsbehandling. Det kunne f.eks. være det forhold, at der i forvejen er tilmeldt så mange andre personer på adressen, at det skaber tvivl om, hvorvidt den anmeldte flytning er korrekt, at der anmeldes flytning til en erhvervsejendom, eller at der anmeldes flytning til en bolig, hvor der løbende er hyppige til- og fra-meldinger.

UDKAST

En anden form for forebyggende indsats kan være information om reglerne for registrering af udrejse og pligten til anmeldelse heraf inden udrejsen, allerede når kommunen i forbindelse med en persons anmeldelse af indrejse er i kontakt med den pågældende person, og denne oplyser alene at skulle opholde sig her i landet i en kortere periode. Herudover kan kommunen i forbindelse med registrering af indrejse benytte sig af CPR-lovgivningens muligheder for at registrere en fremtidig udrejse, som anført under pkt. 3.1.1.2.

Herudover skal kommunerne som hidtil varetage den generelle kontrollerende indsats på områder, som kommunen erfaringsmæssigt ved kan give anledning til formodninger om ukorrekte bopælsregistreringer i CPR, f.eks. en generel kontrol med, at udenlandske studerende og arbejdstagere på kortvarende ophold her i landet bliver registreret som udrejst i CPR. Til brug for kontrollen heraf kan kommunerne f.eks. anvende den ved lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede tilvejebringelse af adgang for kommunerne til at indhente oplysninger fra indkomstregisteret om, hvorvidt personer i længere perioder har været uden indkomst.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.4. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 5

I CPR-lovens § 24, der regulerer anmeldelse af fraflytning til udlandet, er det i bestemmelsens stk. 1, 2. pkt., bestemt, at vedkommende skal anmelde fraflytningen til bopælskommunen inden udrejsen.

Efter CPR-lovens § 6, stk. 9, kan en kommunalbestyrelse efter aftale helt eller delvist overlade opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR af personer, der tilflytter kommunen fra udlandet og betjenes i et ICS, til en anden kommunalbestyrelse, som i et ICS varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR.

I CPR-lovens § 16, stk. 7, er det bestemt, at personer, der fra udlandet flytter til en kommune, hvor kommunalbestyrelsen i medfør af § 6, stk. 9, har overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse til en anden kommunalbestyrelse, og som betjenes i et ICS, kan anmelde indrejse til kommunalbestyrelsen i den kommune, der i medfør af § 6, stk. 9, har fået overladt opgaver vedrørende registrering af indrejse i et ICS.

UDKAST

Med lovforslagets § 1, nr. 2, foreslås det at tilvejebringe hjemmel til, at en kommunalbestyrelse, som efter CPR-lovens § 6, stk. 9, har overladt opgaver til en anden kommunalbestyrelse, ligeledes til denne kommunalbestyrelse kan overlade opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse.

Der er ikke i CPR-lovens § 24 hjemmel til, at en person, der betjenes i et ICS, samtidigt med anmeldelsen af indrejse kan vælge at anmelde en fremtidig udrejse til den kommune, der betjener vedkommende i dette ICS.

Med lovforslaget § 1, nr. 5, foreslås det at indsætte et nyt *stk. 10* i CPR-lovens § 24. Efter det foreslåede stk. 10 kan personer, der i medfør af § 16, stk. 7, anmelder tilflytning fra udlandet til en anden kommunalbestyrelse end tilflytningskommunen, samtidigt anmelde en fremtidig udrejse til denne kommune, hvis kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen efter det i lovforslagets § 1, nr. 2, foreslåede § 6, stk. 9, 2. pkt., tillige har overladt opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse til vedkommende kommune.

Med den foreslåede bestemmelse vil en person, der i medfør af CPR-lovens § 6, stk. 9, 1. pkt., betjenes i et ICS i forbindelse med vedkommendes anmeldelse af indrejse, samtidigt kunne anmelde en fremtidig udrejse i det pågældende ICS.

Som anført under de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 2, er det en betingelse, at der er tale om en eventuel anmeldelse og registrering af en fremtidig udrejse, der behandles i forbindelse med anmeldelsen af en indrejse i et ICS.

Der kan således ikke efterfølgende anmeldes udrejse til et ICS, ligesom der i forbindelse med anmeldelsen af indrejse ikke kan anmeldes udrejse fra et tidspunkt, der ligger forud for anmeldelsen af den aktuelle indrejse, f.eks. hvor en person, der tidligere har boet i Danmark, ved anmeldelse af genindrejse betjenes i et ICS og i den forbindelse samtidigt ønsker at få ændret datoen for en tidligere registrering af udrejse eller at blive registreret som udrejst i en tidligere periode.

En person vil ikke som følge af den foreslåede bestemmelse blive forpligtet til at anmelde en fremtidig udrejse i forbindelse med en indrejse, der behandles i et ICS, men er fortsat alene efter CPR-lovens § 24, stk. 1, 2. pkt., forpligtet til at anmelde en fraflytning til bopælskommunen inden udrejsen.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.1.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6

I CPR-lovens § 10, stk. 2, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold ud over de oplysninger, som den har adgang til efter anden lovgivning, kan afkræve følgende oplysninger:

- 1) En nærmere redegørelse fra vedkommende selv om dennes bopælsforhold.
- 2) En erklæring fra husejer eller lejer om, hvem der flytter til eller fra dennes ejendom eller lejlighed, samt om, hvem der bor eller opholder sig i ejendommen eller lejligheden.
- 3) Oplysninger fra virksomheder, der er pålagt befordringspligt efter postloven, private tele- og forsyningsselskaber, private boligselskaber og -foreninger, arbejdsløshedskasser, fagforeninger og pengeinstitutter med henblik på at fastlægge vedkommendes bopælsforhold.

I CPR-lovens § 10, stk. 3, er det bestemt, at kommunalbestyrelsen til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold kan indhente oplysninger i elektronisk form fra andre offentlige myndigheder. Oplysningerne kan indhentes som led i behandlingen af en enkelt sag eller som led i en generel søgning til brug for kontrol.

Efter CPR-lovens § 57, stk. 1, nr. 5, straffes, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, med bøde bl.a. den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed undlader at afgive oplysninger efter § 10, stk. 2 og 3, eller afgiver urigtige oplysninger, jf. § 10, stk. 2, nr. 2.

Efter CPR-lovens § 57, stk. 2, kan der pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

Efter CPR-lovens § 58, stk. 1, kan kommunalbestyrelsen tilkendegive vedkommende, at en overtrædelse af de bestemmelser, der er nævnt i § 57, stk. 1, nr. 1-3 og nr. 5, kan afgøres uden retlig forfølgelse, såfremt denne erkender sig skyldig i overtrædelsen og erklærer sig rede til inden for en nærmere angiven frist, der efter begæring kan forlænges, at betale en i tilkendegivelsen angivet bøde til kommunens kasse. (Et såkaldt bødeforlæg)

UDKAST

Efter CPR-lovens § 58, stk. 2, finder visse bestemmelser i retsplejeloven om indholdet af et anklageskrift tilsvarende anvendelse på en tilkendegivelse efter stk. 1. Efter CPR-lovens § 58, stk. 3, bortfalder videre forfølgning, hvis bøden betales i rette tid, eller den efter vedtagelsen bliver inddrevet eller afsonet.

Med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås det, at § 10, stk. 2 og 3, i § 57, *stk. 1, nr. 5*, ændres til § 10, stk. 2, 4 og 5.

Den første del af ændringen indebærer, at overtrædelser af § 10, stk. 4, bliver omfattet af bødebestemmelsen.

Med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås det at indsætte et nyt stk. 4 i CPR-lovens § 10, hvorved arbejdsgivere og pengeinstitutter under visse nærmere omstændigheder forpligtes til at afgive oplysninger til kommunerne i sager om bopælsregistrering i CPR. Der henvises til de specielle bemærkninger til lovforslagets § 1, nr. 3.

Med lovforslagets § 1, nr. 6, foreslås det, at de arbejdsgivere og pengeinstitutter, der med lovforslagets § 1, nr. 3, efter det foreslåede nye stk. 4, i CPR-lovens § 10, bliver forpligtet til at afgive oplysninger til en kommune til brug for behandlingen af sag om bopælsregistrering, bliver omfattet af straffebestemmelsen i CPR-lovens § 57.

Derved vil arbejdsgivere og pengeinstitutter omfattet af det nye foreslåede stk. 4, i CPR-lovens § 10, blive ligestillet med de øvrige private, der efter gældende ret er forpligtet til at afgive oplysninger til kommunen efter CPR-lovens § 10, stk. 2, og som efter CPR-lovens § 57, stk. 1, nr. 5, kan straffes for forsætligt eller ved grov uagtsomhed undlader at afgive oplysninger til kommunen.

Kommunerne får derved ligeledes mulighed for at udstede bødeforlæg efter CPR-lovens § 58 til arbejdsgivere og pengeinstitutter omfattet af det nye foreslåede stk. 4, hvis de skulle afvise at afgive de ønskede oplysninger til kommunen.

Det kan bemærkes, at pengeinstitutter efter gældende ret allerede er omfattet af CPR-lovens § 57, stk. 1, nr. 5, jf. CPR-lovens § 12, stk. 2, nr. 3, efter hvilken bestemmelse en kommune kan anmode et pengeinstitut om at oplyse, hvilken adresse pengeinstituttet har registreret på en person, hvis bopælsforhold kommunen undersøger.

UDKAST

Den anden del af ændringen indebærer, at overtrædelser af § 10, stk. 5, bliver omfattet af bødebestemmelsen, og at overtrædelser af § 10, stk. 3, ikke længere omfattes af bødebestemmelsen.

Lovforslagets § 1 nr. 6, er herudover en følge af, at der med lovforslagets § 1, nr. 3, foreslås at indsætte to nye stykker, stk. 3 og 4, i § 10, hvorved § 10, stk. 3 og 4 bliver stk. 5 og 6.

Denne del af lovforslagets § 1, nr. 6, er således en konsekvensændring.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.1.3. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7

Efter CPR-lovens § 4, stk. 1, registreres enhver med et personnummer tildelt efter lovens § 3, stk. 1 eller 2, eller regler udstedt i medfør af stk. 9, med de oplysninger, der er anført i bilag 1 til loven.

I bilag 1 til CPR-loven, der fastlægger dataindholdet i CPR, er følgende anført om registrering af fødested i CPR, jf. bilag 1, nr. 4:

”Fødselsregistreringsoplysninger: Fødselsregistreringssted, dvs. aktuelle navn for sogn eller fødeland, eventuel verdensdel, hvor registrerede oplysninger findes, samt fødselsdato og køn. Tidligere fødselsregistreringsoplysninger bevares i CPR (historisk).”

Bilaget til CPR-loven har status af lov.

Efter den gældende affattelse af bilag 1, nr. 4, til CPR-loven forstås således ved fødselsregistreringssted det aktuelle navn for sogn eller fødeland, eventuel verdensdel, hvor registrerede oplysninger findes.

Bilag 1 til CPR-loven fik sin nuværende udformning ved CPR-loven fra år 2000. Der er ikke i forarbejderne til CPR-loven, jf. FT 1999-2000, Tillæg A, L3 som fremsat, oplysninger til belysning af registrering af fødested i CPR, men det er i de specielle bemærkninger til § 4, stk. 1, anført, at efter den foreslåede bestemmelse kan der aldrig registreres flere oplysninger i

UDKAST

CPR end dem, der er angivet i bilag 1 til loven, jf. FT 1999-2000, Tillæg A, L3 som fremsat, s. 41.

Efter den praksis, der gælder i dag for angivelse af fødselsregistreringssted i CPR, skal et land anerkendes som stat af Danmark for at kunne angives som fødselsregistreringssted. Et land vil derfor først blive tildelt en landekode i CPR-systemet, hvis området anerkendes som en selvstændig stat af Danmark. I et særligt felt i CPR kalder ”fødestedstekst” som er et fritekstfelt, kan der ske en supplerende registrering vedrørende fødselsregistreringsstedet, f.eks. en by, et område i en stat m.v.

Indenrigs- og Boligministeriet finder, at det giver anledning til en vis tvivl, hvorledes fødselsregistrering for personer født i Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem skal angives i feltet ”fødselsregistreringssted” i CPR, idet det ikke i almindelighed ses at være muligt at angive et fødeland i overensstemmelse med bilag 1 til CPR-loven. CPR-kontoret finder ikke, at det for personer, som er født i Palæstina, i almindelighed kan anses for korrekt at angive Israel som fødeland.

Omvendt er Palæstina ikke aktuelt folkeretligt anerkendt som en selvstændig stat af Danmark.

Ministeriet finder det rigtigst ud fra et forsigtighedsprincip at konkludere, at det vil kræve en ændring af CPR-lovens bilag 1, såfremt Palæstina mv. skal kunne anføres som fødselsregistreringssted i CPR med angivelse af en landekode.

Med lovforslagets § 1, nr. 7, foreslås det, at der i *bilag 1, nr. 4*, efter 1. pkt., som nyt punktum indsættes: ”Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem kan anføres som fødselsregistreringssted i CPR, såfremt det sted, hvor registrerede oplysninger findes, kan henføres hertil.”

Forslaget om at tilvejebringe hjemmel til, at der som fødested i CPR kan registreres Palæstina, Gaza, Vestbredden eller Østjerusalem foreslås således gennemført ved en ændring af CPR-lovens bilag 1, nr. 4, hvorved det anføres i bilag 1, nr. 4, at Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem kan anføres som fødselsregistreringssted i CPR, såfremt det sted, hvor registrerede oplysninger findes, kan henføres hertil.

Palæstina, dvs. Gaza og Vestbredden inklusiv Østjerusalem, afgrænses af den våbenstilstandslinje, der blev trukket i 1949 i kølvandet på krigen i 1948

UDKAST

mellem Israel og en række arabiske lande. Definitionen af Palæstina i denne lov er uden præjudice for andre spørgsmål vedrørende afgrænsningen af Palæstina.

Den foreslåede ændring af CPR-lovens bilag 1, nr. 4, vil medføre, at personer, der er født i de palæstinensiske selvstyreområder, ved registrering i CPR i forbindelse med tildeling af personnummer, som udgangspunkt vil skulle registreres i CPR med Palæstina, Gaza, Vestbredden eller Østjerusalem som fødested.

Hvis der fremsættes anmodning om registrering af en anden betegnelse, kan den registrerende myndighed tilbyde i stedet at registrere en større geografisk enhed (verdensdel), der omfatter fødselsstedet, og for hvilken der findes en myndighedskode. Det svarer til den gældende ordning for registrering af fødested.

Fødested for så vidt angår fødsler, der har fundet sted i udlandet, registreres i CPR af kommunen, når en person tildeles et personnummer i forbindelse med vedkommendes bopælsregistrering i CPR ved tilflytning fra udlandet. Fødested registreres herudover i CPR af de myndigheder, der har adgang til at tildele en person et såkaldt administrativt personnummer, f.eks. af Skattestyrelsen til brug for skattesagsbehandling eller af Udlændingestyrelsen og Styrelsen for International Rekruttering og Integration ved meddelelse af visse opholdstilladelser.

Ved enhver myndigheds stillingtagen til registrering af fødested i CPR, skal myndigheden forud herfor vurdere, om det angivne fødested er tilstrækkeligt godtgjort, f.eks. ved fremvisning af fødselsattest eller pas. Samme forhold vil gøre sig gældende ved registrering af Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3.2.1. i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8

Efter CPR-lovens § 4, stk. 1, registreres enhver med et personnummer tildelt efter lovens § 3, stk. 1 eller 2, eller efter regler udstedt i medfør af lovens § 3, stk. 9, med de oplysninger, der er anført i bilag 1 til loven.

I bilag 1 til CPR-loven, der fastlægger dataindholdet i CPR, er følgende anført om registrering af slægtsskab i CPR, jf. bilag 1, nr. 7:

UDKAST

”Slægtskabsoplysninger: Oplysning om personnummer på mor, far og børn, angivelse af mor og far i feltet for indehavere af forældremyndigheden over mindreårige og oplysning om delt bopæl efter § 18 a i forældreansvarsloven.”

Ved lov nr. 652 af 12. juni 2013 om ændring af bl.a. børneloven blev der indført mulighed for at fastslå medmoderskab i stedet for faderskab. Medmoderskab og faderskab har samme retsvirkninger. Der henvises bl.a. til § 3 a, stk. 1, i børneloven, hvoraf det fremgår, at når et barn fødes af en kvinde, der er gift med en kvinde eller har en registreret partner, registreres ægtefællen eller partneren under visse i loven nærmere angivne omstændigheder som medmor.

Som en følge af indførelsen i 2013 af det juridiske forældrebegreb ”medmor” i børneloven blev CPR-systemet ændret, således at registreringen af slægtskab i CPR afspejler det juridiske forældrebegreb ”medmor”. CPR-lovens bilag 1, nr. 7, om registrering af slægtskab blev imidlertid ikke ændret i overensstemmelse hermed.

Ministeriet finder, at indførelsen af det juridiske forældrebegreb ”medmor” bør fremgå af CPR-lovens bilag 1, nr. 7, om registrering af slægtskab på linje med de øvrige forældrebegreber i børneloven, det vil sige mor og far.

Med lovforslagets § 1, nr. 8, foreslås det således, at der i lovens *bilag 1, nr. 7*, to steder efter ”far” indsættes: ”/medmor”.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. januar 2022.

At loven træder i kraft på dette tidspunkt indebærer, at de danske myndigheder vil kunne anvende bestemmelserne under de foreskrevne betingelser og med den foreskrevne retsvirkning fra denne dato.

Til § 3

Bestemmelsen vedrører lovens territoriale gyldighed.

Lovens territoriale gyldighedsområde følger hovedlovens territoriale gyldighedsområde. Efter CPR-lovens 60, jf. lov nr. 426 af 31. maj 2000, gælder

UDKAST

CPR-loven ikke for Færøerne og Grønland, men kan ved kongelig anordning sættes i kraft for Grønland med de afvigelser, som de særlige grønlandske forhold tilsiger. CPR-loven er med virkning fra den 1. januar 2007 sat i kraft for Grønland ved kongelig anordning nr. 1198 af 29. november 2006 om ikrafttræden for Grønland af lov om Det Centrale Personregister.

Ved lov nr. 1834 af 8. december 2020 om ændring af Det Centrale Personregister (Tildeling af personnummer til færinger, udlevering af oplysninger om til- og fraflytning til almene boligorganisationer m.v., ændring af reglerne for behandling af sager om bopælsregistrering af børn m.v.) blev der indsat et nyt stk. 2, i CPR-lovens § 60, hvorved det blev bestemt, at lovens § 3, stk. 2 og 10, § 4, stk. 1, § 26, stk. 4, og § 56 a, der alle vedrører Rigsombudsmanden på Færøernes adgang til tildeling af personnumre til færinger, uanset CPR-lovens § 60, stk. 1, ved kongelig anordning kunne sættes i kraft for Færøerne med de ændringer, som de færøske forhold tilsiger. Ved kongelig anordning nr. 2234 af 29. december 2020 om ikrafttræden for Færøerne af visse bestemmelser i lov om Det Centrale Personregister er de anførte bestemmelser sat i kraft for Færøerne med virkning fra den 1. januar 2021.

Det foreslås med *stk. 1*, at loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Med *stk. 2, 1. pkt.*, foreslås det, at loven ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Med *stk. 2, 2. pkt.*, foreslås det, at de ændringer af CPR-loven, der følger af lovforslagets § 1, kan sættes i kraft for Grønland på forskellige tidspunkter. Forslaget vil betyde, at det bliver muligt at sætte de enkelte ændringer af CPR-loven i kraft etapevist. Eksempelvis vil den ved lovforslagets § 1, nr. 8, foreslåede ændring af lovens bilag 1, nr. 7, vedrørende registrering af medmoderskab kunne sættes i kraft ved kongelig resolution på ét tidspunkt, mens de øvrige ændringer af loven vil kunne sættes i kraft ved kongelig resolution på andre tidspunkter.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

<i>Gældende formulering</i>	<i>Lovforslaget</i>
<p>§ 6.---</p> <p><i>Stk. 2.---</i></p> <p><i>Stk.3.</i> Kommunalbestyrelsen afgør, om en anmeldt flytning opfylder betingelserne for at blive registreret, jf. kapitel 4-6. Kommunalbestyrelsen må ikke registrere en person på en adresse, hvis der er tvivl om, hvorvidt vedkommende bor eller opholder sig der, jf. stk. 1 og 2, men skal først undersøge sagen, herunder ved anvendelse af reglerne i § 10, stk. 2 og 3.</p> <p><i>Stk. 4-8.---</i></p> <p><i>Stk. 9.</i> En kommunalbestyrelse kan efter aftale helt eller delvist overlade opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR af personer, der tilflytter kommunen fra udlandet og betjenes i et International Citizen Service, til en anden kommunalbestyrelse, som i et International Citizen Service varetager opgaver vedrørende registrering af indrejse i CPR.</p> <p>§ 10.---</p>	<p>I lov om Det Centrale Personregister, jf. lovbekendtgørelse nr. 1297 af 3. september 2020, som ændret ved lov nr. 1834 af 8. december 2020, foretages følgende ændringer:</p> <p>1. I § 6, stk. 3, 2. pkt., og § 12, stk. 4, 2. pkt., ændres »§ 10, stk. 2 og 3« til: »§ 10, stk. 2-5«</p> <p>2. I § 6, stk. 9, indsættes som 2. pkt.: »En kommunalbestyrelse, som efter 1. pkt. har overladt opgaver til en anden kommunalbestyrelse, kan ligeledes til denne kommunalbestyrelse overlade opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse, som anmeldes i forbindelse med anmeldelse af en indrejse.«.</p> <p>3. I § 10 indsættes efter stk. 2 som nye stykker:</p>

<p><i>Stk. 2.</i> Kommunalbestyrelsen kan til brug for undersøgelsen af en persons bopælsforhold ud over de oplysninger, som den har adgang til efter anden lovgivning, afkræve følgende oplysninger:</p> <p>1) En nærmere redegørelse fra vedkommende selv om dennes bopælsforhold.</p> <p>2) En erklæring fra husejer eller lejer om, hvem der flytter til eller fra dennes ejendom eller lejlighed, samt om, hvem der bor eller opholder sig i ejendommen eller lejligheden.</p> <p>3) Oplysninger fra virksomheder, der er pålagt befordringspligt efter postloven, private tele- og forsyningsselskaber, private boligselskaber og -foreninger, arbejdsløshedskasser, fagforeninger og pengeinstitutter med henblik på at fastlægge vedkommendes bopælsforhold.</p> <p><i>Stk. 3-4.</i>---</p> <p>§ 12.---</p> <p><i>Stk. 2-3.</i>---</p> <p><i>Stk. 4.</i> Kommunalbestyrelsen kan nægte at modtage flytteanmeldelser tidligere end 4 uger før den angivne flyttedato. Hvis kommunalbestyrelsen har en formodning om, at den anmeldte flytning ikke er korrekt, kan den til brug for sin stillingtagen anvende reglerne i § 10, stk. 2 og 3.</p> <p><i>Stk. 5-7.</i>---</p>	<p>»<i>Stk. 3.</i> Kommunalbestyrelsen kan til brug for behandlingen af sager efter kapitel 3-6 om bopælsregistrering i CPR få terminaladgang til oplysninger i indkomstregisteret, jf. § 7 i lov om et indkomstregister.</p> <p><i>Stk. 4.</i> Medfører oplysninger, som kommunalbestyrelsen har adgang til efter anden lovgivning, eller som kommunalbestyrelsen har indhentet efter stk. 2 og 3, ikke en afklaring af vedkommendes bopælsforhold, som kan danne grundlag for en afgørelse herom, kan kommunalbestyrelsen uden samtykke fra den, hvis bopælsforhold undersøges, indhente oplysninger om vedkommendes bopælsforhold fra vedkommendes arbejdsgiver henholdsvis kontoudskrifter fra vedkommendes pengeinstitut, i det omfang sådanne oplysninger kan medvirke til at fastlægge den pågældendes bopælsforhold. Er den registrerede ikke i et aktuelt ansættelsesforhold, kan kommunen indhente oplysningerne fra vedkommendes seneste arbejdsgiver.«</p> <p>Stk. 3 og 4 bliver stk. 5 og 6.</p> <p>4. Efter § 10 indsættes:</p> <p>»§ 10 a. Kommunalbestyrelsen varetager den forebyggende og kontrollerende indsats med at sikre korrekt bopælsregistrering i CPR.«</p> <p>5. I § 24 indsættes som <i>stk. 10</i>:</p>
--	---

§ 24.---*Stk. 2-8.---*

Stk. 9. En person, som samlever på fælles bopæl med en person omfattet af stk. 7 eller 8, og som grundet dennes arbejde og lign. har samme opholdsmønster som vedkommende, har ret til at forblive registreret på bopælen, såfremt de pågældende to samlevende har indgået ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden eller opfylder betingelserne for at indgå ægteskab eller registreret partnerskab med hinanden og havde etableret fælles bopæl inden starten på dette opholdsmønster. Tilsvarende gælder deres børn under 18 år, såfremt de har bopæl hos forældrene.

§ 57. Medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning straffes med bøde den, der forsætligt eller ved grov uagtsomhed

1) ikke rettidigt anmelder en flytning, jf. § 12, stk. 1, 1. pkt., § 13, stk. 1, § 16, stk. 2, og § 24, stk. 1,

2) ikke anmelder en opgivet flytning, jf. § 12, stk. 6, 1. pkt.,

3) afgiver forkerte oplysninger om selve flytningen og de forhold, der skal registreres i forbindelse hermed, jf. § 12, stk. 2, § 16, stk. 4, § 20, stk. 1 og 2, og § 26, stk. 1,

4) overtræder § 40, stk. 2 og 3, § 40, stk. 5, 3. pkt., §§ 44 og 47 samt vilkår fastsat efter § 32, stk. 2, § 35, 3. pkt., § 36, 3. pkt., og § 40, stk. 1, eller

»*Stk. 10.* Personer, der i medfør af § 16, stk. 7, anmelder tilflytning fra udlandet til en anden kommunalbestyrelse end tilflytningskommunen, kan samtidigt anmelde en fremtidig udrejse til denne kommune, hvis kommunalbestyrelsen i tilflytningskommunen efter § 6, stk. 9, 2. pkt., tillige har overladt opgaver vedrørende behandling og registrering i CPR af fremtidig udrejse til vedkommende kommune.«

6. I § 57, *stk. 1, nr. 5*, ændres »§ 10, stk. 2 og 3« til: »§ 10, stk. 2, 4 og 5«.

5) undlader at afgive oplysninger efter § 10, stk. 2 og 3, § 13, stk. 4, og § 55, stk. 4, eller afgiver urigtige oplysninger, jf. § 10, stk. 2, nr. 2.

Stk. 2.

Bilag 1 ...

4) Fødselsregistreringsoplysninger: Fødselsregistreringssted, dvs. aktuelle navn for sogn eller fødeland, eventuel verdensdel, hvor registrerede oplysninger findes, samt fødselsdato og køn. Tidligere fødselsregistreringsoplysninger bevares i CPR (historisk).

7) Slægtskabsoplysninger: Oplysning om personnummer på mor, far og børn, angivelse af mor og far i feltet for indehavere af forældremyndigheden over mindreårige og oplysning om delt bopæl efter § 18 a i forældreansvarsloven.

7. I *bilag 1, nr. 4*, indsættes efter 1. pkt. som nyt punktum:

»Palæstina, Gaza, Vestbredden og Østjerusalem kan anføres som fødselsregistreringssted i CPR, såfremt det sted, hvor registrerede oplysninger findes, kan henføres hertil.«

8. I *bilag 1, nr. 7*, indsættes to steder efter »far«: »/medmor«.

UDKAST

--	--